

PKO BANK POLSKI
SPÓŁKA AKCYJNA

**Skrócone śródroczne skonsolidowane
sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego
Spółki Akcyjnej za okres sześciu miesięcy zakończony
dnia 30 czerwca 2010 roku**

Spis treści

WYBRANE DANE FINANSOWE	3
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	7
INFORMACJA UZUPEŁNIAJĄCA DO SKRÓCONEGO ŚRÓDROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	8
1. Informacje ogólne	8
2. Opis ważniejszych zasad rachunkowości oraz szacunków i ocen	11
3. Informacje dotyczące segmentów działalności	14
4. Przychody i koszty z tytułu odsetek	17
5. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat	17
6. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	18
7. Wynik z pozycji wymiany	19
8. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	19
9. Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	20
10. Ogólne koszty administracyjne	21
11. Podatek dochodowy	21
12. Zysk przypadający na jedną akcję	21
13. Wyplacone dywidendy (łącznie lub w przeliczeniu na jedną akcję) z podziałem na akcje zwykłe i pozostałe akcje	22
14. Należności od banków	22
15. Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	23
16. Pochodne instrumenty finansowe	23
17. Pochodne instrumenty zabezpieczające	23
18. Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	25
19. Kredyty i pożyczki udzielone klientom	25
20. Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	26
21. Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	26
22. Inwestycje w jednostki stowarzyszone i współzależne	26
23. Wartości niematerialne i rzeczowe aktywa trwałe	27
24. Zobowiązania wobec banków	28
25. Zobowiązania wobec klientów	28
26. Pozostałe zobowiązania	28
27. Rezerwy	29
28. Zobowiązania pozabilansowe	30
29. Sprawy sporne	31
30. Informacje uzupełniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych	32
31. Transakcje ze Skarbem Państwa i jednostkami powiązanymi	33
32. Transakcje z podmiotami powiązanymi kapitałowo	35
33. Świadczenia dla kluczowego personelu kierowniczego PKO Banku Polskiego SA	35
34. Zmiany w Spółkach wchodzących w skład Grupy Kapitałowej	36
35. Objasnienie różnic między wcześniej publikowanymi sprawozdaniami a niniejszym sprawozdaniem finansowym	38
36. Cele i zasady zarządzania ryzykiem związanym z instrumentami finansowymi	38
37. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	59

WYBRANE DANE FINANSOWE

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE	w tys. PLN		w tys. EUR	
	okres od	okres od	okres od	okres od
	01.01.2010 do 30.06.2010	01.01.2009 do 30.06.2009	01.01.2010 do 30.06.2010	01.01.2009 do 30.06.2009
Wynik z tytułu odsetek	3 066 179	2 301 627	765 741	509 390
Wynik z tytułu prowizji i opłat	1 527 222	1 171 787	381 405	259 337
Wynik z działalności operacyjnej	1 936 832	1 495 719	483 700	331 028
Zysk netto (z uwzględnieniem udziałowców niesprawujących kontroli)	1 500 741	1 159 779	374 792	256 679
Zysk netto przypadający na jednostkę dominującą	1 502 337	1 150 558	375 190	254 638
Dochody całkowite netto	1 712 549	1 355 209	427 688	299 931
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	(51 302)	(3 674 597)	(12 812)	(813 252)
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej	(844 616)	2 283 533	(210 933)	505 385
Przepływy pieniężne z działalności finansowej	(151 986)	(73 426)	(37 957)	(16 250)
Przepływy pieniężne netto	(1 047 904)	(1 464 490)	(261 701)	(324 117)
Zysk na jedną akcję - podstawowy z zysku za okres (w PLN/EUR)	1,20	1,06	0,30	0,23
Zysk na jedną akcję - rozwodniony z zysku za okres (w PLN/EUR)	1,20	1,06	0,30	0,23

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE	w tys. PLN		w tys. EUR	
	stan na	stan na	stan na	stan na
	30.06.2010	31.12.2009	30.06.2010	31.12.2009
Kapitały przypadające na akcjonariuszy spółki	22 143 829	20 428 541	5 341 268	4 972 626
Kapitał własny ogółem	22 148 622	20 435 870	5 342 424	4 974 410
Fundusze podstawowe (Tier 1)	16 160 969	16 254 416	3 898 155	3 956 579
Fundusze uzupełniające (Tier 2)	1 495 949	1 481 052	360 835	360 511
Kapitał krótkoterminowy (Tier 3)	71 303	129 876	17 199	31 614

Wybrane pozycje sprawozdania finansowego przeliczono na EUR według następujących kursów:

- pozycje skonsolidowanego rachunku zysków i strat, skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów oraz skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych – kurs liczony, jako średnia kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego z sześciu miesięcy okresu zakończonego dnia 30 czerwca 2010 i 2009 roku; 1 EUR = 4,0042 PLN i 1 EUR = 4,5184 PLN,
- pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej – kurs średni NBP na dzień 30 czerwca 2010 roku: 1 EUR = 4,1458 PLN oraz na dzień 31 grudnia 2009 roku: 1 EUR = 4,1082 PLN.

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

za okresy 6 miesięcy zakończone odpowiednio 30 czerwca 2010 roku i 30 czerwca 2009 roku

	Noty	01.01- 30.06.2010	01.01- 30.06.2009
Działalność kontynuowana:			
Przychody z tytułu odsetek	4	5 033 176	4 332 615
Koszty z tytułu odsetek	4	(1 966 997)	(2 030 988)
Wynik z tytułu odsetek		3 066 179	2 301 627
Przychody z tytułu prowizji i opłat	5	1 910 752	1 525 661
Koszty z tytułu prowizji i opłat	5	(383 530)	(353 874)
Wynik z tytułu prowizji i opłat		1 527 222	1 171 787
Przychody z tytułu dywidend		5 512	5 035
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	6	(22 605)	64 006
Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych		36 132	(3 972)
Wynik z pozycji wymiany	7	165 954	640 182
Pozostałe przychody operacyjne	8	189 338	311 247
Pozostałe koszty operacyjne	8	(112 603)	(154 986)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto		76 735	156 261
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	9	(883 284)	(764 081)
Ogólne koszty administracyjne	10	(2 035 013)	(2 075 126)
Wynik z działalności operacyjnej		1 936 832	1 495 719
Udział w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych i współzależnych		(4 994)	(332)
Zysk brutto		1 931 838	1 495 387
Podatek dochodowy	11	(431 097)	(335 608)
Zysk netto (z uwzględnieniem udziałowców niesprawujących kontroli)		1 500 741	1 159 779
Zyski i straty udziałowców niesprawujących kontroli		(1 596)	9 221
Zysk netto przypadający na jednostkę dominującą		1 502 337	1 150 558
Zysk na jedną akcję			
– podstawowy z zysku za okres (PLN)		1,20	1,06
– rozwodniony z zysku za okres (PLN)		1,20	1,06
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie		1 250 000 000	1 090 000 000
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych w okresie		1 250 000 000	1 090 000 000

Działalność zaniechana:

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA nie prowadziła w I półroczu 2010 i 2009 działalności zaniechanej.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

za okresy 6 miesięcy zakończone odpowiednio 30 czerwca 2010 roku i 30 czerwca 2009 roku

	01.01- 30.06.2010	01.01- 30.06.2009
Wynik finansowy	1 500 741	1 159 779
Inne dochody całkowite	211 808	195 430
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	39 905	1 403
Udział w innych dochodach całkowitych jednostki stowarzyszonej	728	-
Aktualizacja wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, brutto	15 029	15 825
Podatek odroczony z tytułu aktualizacji wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	(2 855)	(2 997)
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych brutto	196 298	223 699
Podatek odroczony z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	(37 297)	(42 500)
Dochody całkowite netto, razem:	1 712 549	1 355 209
Dochody całkowite netto, razem przypadające na:	1 712 549	1 355 209
akcjonariuszy PKO Banku Polskiego SA	1 714 527	1 345 985
udziałowców niesprawujących kontroli	(1 978)	9 224

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ na dzień 30 czerwca 2010 roku i na dzień 31 grudnia 2009 roku

	Noty	30.06.2010	31.12.2009
AKTYWA			
Kasa, środki w Banku Centralnym		4 925 803	7 094 350
Należności od banków	14	3 091 631	2 023 055
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	15	3 578 988	2 212 955
Pochodne instrumenty finansowe	16	1 853 638	2 029 122
Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	18	12 232 494	12 360 690
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	19	124 665 467	116 572 585
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	20	9 148 040	7 944 317
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	21	-	9 894
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i współzależne	22	224 363	228 692
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży		16 790	13 851
Zapasy		579 230	653 075
Wartości niematerialne	23	1 625 747	1 572 577
Rzeczowe aktywa trwałe	23	2 688 837	2 777 694
w tym nieruchomości inwestycyjne		193	322
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		3 695	7 184
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego		411 357	403 218
Inne aktywa		653 264	575 426
SUMA AKTYWÓW		165 699 344	156 478 685
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY			
Zobowiązania			
Zobowiązania wobec Banku Centralnego		3 780	6 581
Zobowiązania wobec banków	24	6 312 991	5 146 048
Pochodne instrumenty finansowe	16	3 253 599	1 544 370
Zobowiązania wobec klientów	25	129 259 485	125 072 934
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych		407 437	289 360
Zobowiązania podporządkowane		1 611 339	1 612 178
Pozostałe zobowiązania	26	2 077 328	1 566 623
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		58 106	181 893
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		22 106	20 534
Rezerwy	27	544 551	602 294
SUMA ZOBOWIĄZAŃ		143 550 722	136 042 815
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy		1 250 000	1 250 000
Pozostałe kapitały		16 917 386	16 732 988
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		(68 504)	(108 791)
Niepodzielony wynik finansowy		2 542 610	248 806
Wynik roku bieżącego		1 502 337	2 305 538
Kapitał przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej		22 143 829	20 428 541
Udziały niekontrolujące		4 793	7 329
KAPITAŁ WŁASNY OGÓŁEM		22 148 622	20 435 870
SUMA ZOBOWIĄZAŃ I KAPITAŁU WŁASNEGO		165 699 344	156 478 685
Współczynnik wypłacalności	36	12,98%	14,66%
Wartość księgowa (w tys. PLN)		22 148 622	20 435 870
Liczba akcji	1	1 250 000 000	1 250 000 000
Wartość księgowa na jedną akcję (w PLN)		17,72	16,35
Rozwodniona liczba akcji		1 250 000 000	1 250 000 000
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w PLN)		17,72	16,35

Noty przedstawione na stronach od 8 do 60
stanowią integralną część śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej (w tys. zł)
za okres sześciu miesięcy zakończony 30 czerwca 2010 roku

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za okresy 6 miesięcy zakończone odpowiednio dnia 30 czerwca 2010 roku i dnia 30 czerwca 2009 roku

za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2010 roku	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały							Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Niepodzielony wynik finansowy	Wynik okresu bieżącego	Kapitały przypadające na akcjonariuszy spółki, razem	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
		Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Udziały w innych dochodach całkowitych jednostki stowarzyszonej	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Razem pozostałe kapitały						
1 stycznia 2010 roku	1 250 000	12 149 682	3 405 087	1 070 000	705	(11 762)	119 276	16 732 988	(108 791)	248 806	2 305 538	20 428 541	7 329	20 435 870
Przeniesienie wyniku z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 305 538	(2 305 538)	-	-	-
Dochody całkowite, razem	-	-	-	-	728	12 174	159 001	171 903	40 287	-	1 502 337	1 714 527	(1 978)	1 712 549
Transfer zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	12 495	-	-	-	-	-	12 495	-	(12 495)	-	-	-	-
Dopłata do kapitału dla udziałowców niekontrolujących	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	165	165
Zbycie spółki zależnej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	761	-	761	(723)	38
30 czerwca 2010 roku	1 250 000	12 162 177	3 405 087	1 070 000	1 433	412	278 277	16 917 386	(68 504)	2 542 610	1 502 337	22 143 829	4 793	22 148 622

za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2009 roku	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały							Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Niepodzielony wynik finansowy	Wynik okresu bieżącego	Kapitały przypadające na akcjonariuszy spółki, razem	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
		Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Udziały w innych dochodach całkowitych jednostki stowarzyszonej	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Razem pozostałe kapitały						
1 stycznia 2009 roku	1 000 000	7 274 717	1 523 827	1 070 000	-	(33 237)	-	9 835 307	(57 413)	53 232	3 120 674	13 951 800	46 216	13 998 016
Przeniesienie wyniku z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 120 674	(3 120 674)	-	-	-
Dochody całkowite, razem	-	-	-	-	-	12 828	181 199	194 027	1 400	-	1 150 558	1 345 985	9 224	1 355 209
Transfer zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	43 840	1 881 260	-	-	-	-	1 925 100	-	(1 925 100)	-	-	-	-
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1 000 000)	-	(1 000 000)	(32 620)	(1 032 620)
Inne zmiany	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	305	305
30 czerwca 2009 roku	1 000 000	7 318 557	3 405 087	1 070 000	-	(20 409)	181 199	11 954 434	(56 013)	248 806	1 150 558	14 297 785	23 125	14 320 910

Noty przedstawione na stronach od 8 do 60
stanowią integralną część śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH za okresy 6 miesięcy zakończone odpowiednio 30 czerwca 2010 roku i 30 czerwca 2009 roku

	Nota	01.01- 30.06.2010	01.01- 30.06.2009
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk netto		1 502 337	1 150 558
Korekty razem:		(1 553 639)	(4 825 155)
Zyski i straty udziałowców niesprawujących kontroli		(1 596)	9 221
Amortyzacja		238 220	229 071
Strata z działalności inwestycyjnej		(964)	(2 048)
Odsetki i dywidendy		(210 118)	(223 992)
Zmiana stanu należności od banków		46 014	265 876
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu oraz instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej		(1 237 837)	(5 562 049)
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych (aktywo)		175 484	517 958
Zmiana stanu pożyczek i kredytów udzielonych klientom		(8 680 971)	(7 229 888)
Zmiana stanu aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz zmiana stanu należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		(4 650)	8 249
Zmiana stanu pozostałych aktywów		(6 932)	(139 091)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		1 239 996	(688 319)
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych (zobowiązanie)		1 709 229	(3 874 091)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		4 186 551	10 966 375
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		118 077	87 484
Zmiana stanu rezerw i odpisów		497 549	445 016
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań		573 522	222 611
Zapłacony podatek dochodowy		(602 401)	(706 450)
Bieżące obciążenie podatkowe		478 614	365 899
Inne korekty		(71 426)	483 013
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		(51 302)	(3 674 597)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy z działalności inwestycyjnej		6 420 307	7 799 228
Zbycie inwestycyjnych papierów wartościowych		6 414 837	7 790 026
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		3 837	6 916
Inne wpływy inwestycyjne		1 633	2 286
Wydatki z działalności inwestycyjnej		(7 264 923)	(5 515 695)
Nabycie jednostki zależnej, po potrąceniu nabytych środków pieniężnych		-	(477 521)
Nabycie inwestycyjnych papierów wartościowych		(7 090 698)	(4 814 096)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(174 225)	(224 078)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(844 616)	2 283 533
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Spłata odsetek od wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych		(42 302)	(62 895)
Dywidendy wypłacone udziałowcom niesprawującym kontroli		-	(32 620)
Zaciągnięcie zobowiązań długoterminowych		275 950	434 627
Spłata zobowiązań długoterminowych		(385 634)	(412 538)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(151 986)	(73 426)
Przepływy pieniężne netto		(1 047 904)	(1 464 490)
w tym z tytułu różnic kursowych od gotówki i jej ekwiwalentów		185 708	178 323
Środki pieniężne na początek okresu		8 992 393	8 270 243
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	30	7 944 489	6 805 753
w tym o ograniczonej możliwości dysponowania		4 476	5 464

INFORMACJA UZUPEŁNIAJĄCA DO SKRÓCONEGO ŚRÓDROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Informacje ogólne

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA („Grupa PKO Banku Polskiego SA”, „Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA”, „Grupa Kapitałowa”) obejmuje okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2010 roku oraz zawiera dane porównawcze za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2009 roku (w zakresie skonsolidowanego rachunku zysków i strat, skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów, skonsolidowanego sprawozdania ze zmian w kapitale własnym oraz skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych) oraz dane porównawcze na dzień 31 grudnia 2009 roku (w zakresie skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej). Dane finansowe prezentowane są w tysiącach złotych, chyba że wskazano inaczej.

Jednostką dominującą w Grupie Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej jest Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna („PKO Bank Polski SA”, „jednostka dominująca”, „Bank”).

Jednostka dominująca została utworzona w 1919 roku jako Pocztowa Kasa Oszczędnościowa. Od 1950 roku jednostka dominująca rozpoczęła działalność jako Powszechna Kasa Oszczędności bank państwowy. Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2000 roku (Dz. U. Nr 5, poz. 55 ze zm.) przekształcono Powszechną Kasę Oszczędności bank państwowy w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa pod nazwą Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, przy ul. Puławskiej 15, 02-515 Warszawa, w Polsce.

W dniu 12 kwietnia 2000 roku nastąpiło zarejestrowanie Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej. Spółka została wpisana do Rejestru Handlowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy, Sąd Gospodarczy XVI Wydział Rejestrowy. Obecnie właściwym Sądem Rejestrowym jest Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Bank został zarejestrowany pod numerem KRS 0000026438 oraz nadano mu numer statystyczny REGON 016298263. Kapitał zakładowy (wpłacony) wynosi 1 250 000 tysięcy złotych.

Akcjonariat Banku jest następujący:

Nazwa podmiotu	Ilość akcji	Ilość głosów %	Wartość nominalna 1 akcji	Udział w kapitale podstawowym %
<i>Na dzień 30 czerwca 2010 roku</i>				
Skarb Państwa	512 406 277	40,99	1 zł	40,99
Bank Gospodarstwa Krajowego	128 102 731	10,25	1 zł	10,25
Pozostali	609 490 992	48,76	1 zł	48,76
Razem	1 250 000 000	100,00	--	100,00
<i>Na dzień 31 grudnia 2009 roku</i>				
Skarb Państwa	512 406 927	40,99	1 zł	40,99
Bank Gospodarstwa Krajowego	128 102 731	10,25	1 zł	10,25
Pozostali	609 490 342	48,76	1 zł	48,76
Razem	1 250 000 000	100,00	--	100,00

Bank jest notowany na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Zgodnie z Cedulą Giełdową Bank zaklasyfikowany jest do makrosektora „Finanse”, sektor „Banki”.

Działalność Grupy

PKO Bank Polski SA jest uniwersalnym bankiem depozytowo-kredytowym obsługującym osoby fizyczne, prawne oraz inne podmioty będące osobami krajowymi i zagranicznymi. PKO Bank Polski SA może

posiadać wartości dewizowe i dokonywać obrotu tymi wartościami, jak również wykonywać operacje walutowe i dewizowe oraz otwierać i posiadać rachunki bankowe w bankach za granicą, a także lokować środki dewizowe na tych rachunkach.

Ponadto, poprzez podmioty zależne Grupa Kapitałowa świadczy usługi finansowe w zakresie leasingu, faktoringu, funduszy inwestycyjnych, funduszy emerytalnych, bankowości internetowej oraz obsługi i rozliczeń transakcji kartowych, a także prowadzi działalność deweloperską. Zakres działalności poszczególnych spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej został przedstawiony w niniejszej nocie w tabeli „Skład Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA”.

Grupa Kapitałowa prowadzi działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz poprzez spółki zależne KREDOBANK SA i UKRPOLINWESTYCJE Sp. z o.o. na terenie Ukrainy oraz poprzez spółkę zależną PKO Finance AB na terenie Szwecji.

Skład Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA

W skład Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA wchodzi następujące podmioty:

Lp.	Nazwa jednostki	Siedziba	Zakres działalności	Udział w kapitale (%)	
				30.06.2010	31.12.2009
Podmiot dominujący					
1	Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna				
Podmioty zależne bezpośrednio					
2	Bankowe Towarzystwo Kapitałowe SA	Warszawa	Działalność usługowa, w tym wspomagające usługi finansowe	100,00	100,00
3	Bankowy Fundusz Leasingowy SA	Łódź	Działalność leasingowa	100,00	100,00
4	Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych "eService" SA	Warszawa	Usługi w zakresie obsługi i rozliczeń transakcji kartowych	100,00	100,00
5	Centrum Finansowe Puławska Sp. z o.o.	Warszawa	Zarządzanie i eksploatacja Centrum Finansowego Puławska	100,00	100,00
6	Inteligo Financial Services SA	Warszawa	Usługi w zakresie technicznej obsługi bankowości internetowej	100,00	100,00
7	KREDOBANK SA	Lwów, Ukraina	Usługi finansowe	99,4948	99,4948
8	PKO BP BANKOWY Powszechne Towarzystwo Emerytalne SA	Warszawa	Zarządzanie funduszem emerytalnym	100,00	100,00
9	PKO BP Inwestycje Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska	100,00	100,00
10	PKO Finance AB	Sztokholm, Szwecja	Usługi finansowe	100,00	100,00
11	PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	Warszawa	Zarządzanie funduszami inwestycyjnymi	100,00	100,00
12	Fort Mokotów Inwestycje Sp. z o.o. ¹	Warszawa	Działalność deweloperska	99,9885	99,9885
Podmioty zależne pośrednio					
Podmioty zależne od PKO BP Inwestycje Sp. z o.o.					
13	Wilanów Investments Sp. z o.o. ²	Warszawa	Działalność deweloperska	99,9750	99,9750
14	POMERANKA Sp. z o.o. ²	Warszawa	Działalność deweloperska	99,9975	99,9975
15	PKO BP Inwestycje – Rezydencja Flotylla Sp. z o.o. ³	Warszawa	Działalność deweloperska	100,00	100,00
16	UKRPOLINWESTYCJE Sp. z o.o.	Kijów, Ukraina	Działalność deweloperska	55,00	55,00
17	Fort Mokotów Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska	51,00	51,00
18	WISŁOK Inwestycje Sp. z o. o. ⁴	Rzeszów	Działalność deweloperska	-	80,00
19	PKO BP Inwestycje - Samia Dolina Sp. z o. o. ⁵	Warszawa	Działalność deweloperska	56,00	56,00
Podmioty zależne od Bankowego Funduszu Leasingowego SA					
20	Bankowy Leasing Sp. z o.o. ²	Łódź	Działalność leasingowa	99,9974	99,9969
21	BFL Nieruchomości Sp. z o.o. ²	Łódź	Działalność leasingowa	99,9945	99,9930
Podmiot zależny od Inteligo Financial Services SA					
22	PKO BP Finat Sp. z o.o. ⁶	Warszawa	Pośrednictwo finansowe	80,3287	80,3287
Podmiot zależny od Bankowego Towarzystwa Kapitałowego SA					
23	PKO BP Faktoring SA ²	Warszawa	Działalność faktoringowa	99,9846	99,9846

1) Drugim udziałowcem spółki Fort Mokotów Inwestycje Sp. z o.o. jest PKO BP Inwestycje Sp. z o.o.

2) PKO Bank Polski SA posiada 1 udział / 1 akcję w przedmiotowej Spółce.

3) Poprzednia nazwa PKO Inwestycje – Międzyzdroje Sp. z o.o.

4) Informacja dotycząca zbycia znajduje się w nocie 34 Zmiany w Spółkach wchodzących w skład Grupy Kapitałowej.

5) Poprzednia nazwa Baltic Dom 2 Sp. z o.o.

6) Pozostałe udziały spółki PKO BP Finat Sp. z o.o. posiada PKO BP BANKOWY Powszechne Towarzystwo Emerytalne SA (19,6702%) oraz PKO Bank Polski SA (0,0011%).

Jednostki współzależne i stowarzyszone ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym: Podmioty współzależne

Lp.	Nazwa jednostki	Siedziba	Zakres działalności	Udział w kapitale (%)	
				30.06.2010	31.12.2009
Podmioty współzależne bezpośrednio					
1	CENTRUM HAFNERA Sp. z o.o.	Sopot	Działalność deweloperska	49,43	49,43
2	Centrum Obsługi Biznesu Sp. z o.o.	Poznań	Budowa i eksploatacja hotelu	41,44	41,44
Podmioty współzależne pośrednio					
Podmioty zależne od CENTRUM HAFNERA Sp. z o.o. (współzależne pośrednio od PKO Banku Polskiego SA)					
3	Centrum Majkowskiego Sp. z o.o.	Sopot	Działalność deweloperska	100,00	100,00
4	Kamienica Morska Sp. z o.o.	Sopot	Działalność deweloperska	100,00	100,00
5	Sopot Zdrój Sp. z o.o.	Sopot	Działalność deweloperska	100,00	100,00
6	Promenada Sopocka Sp. z o.o.	Sopot	Działalność deweloperska	100,00	100,00

Podmioty stowarzyszone

Lp.	Nazwa jednostki	Siedziba	Zakres działalności	Udział w kapitale (%)	
				30.06.2010	31.12.2009
Podmioty stowarzyszone bezpośrednio					
1	Bank Pocztowy SA	Bydgoszcz	Usługi finansowe	25,0001	25,0001
2	Kolej Gondolowa Jaworzyna Krynicka SA ¹	Krynica Górska	Budowa i eksploatacja kolejki gondolowej	37,53	37,53
3	Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	Poznań	Poręczenia prawa cywilnego i wekslowego	33,33	33,33
4	Agencja Inwestycyjna CORP SA	Warszawa	Zarządzanie nieruchomościami biurowymi	22,31	22,31

1) Akcje spółki są ujmowane w aktywach trwałych przeznaczonych do sprzedaży.

Informacje na temat zmian udziału w kapitale podmiotów zależnych zostały zamieszczone w Nocie 34 „Zmiany w Spółkach wchodzących w skład Grupy Kapitałowej”.

Sezonowość lub cykliczność w okresie śródrocznym

W działalności Grupy Kapitałowej nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

Informacje dotyczące składu osobowego Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej Banku

Skład Zarządu Banku na dzień 30 czerwca 2010 roku:

• Zbigniew Jagiełło	Prezes Zarządu
• Bartosz Drabikowski	Wiceprezes Zarządu
• Krzysztof Dresler	Wiceprezes Zarządu
• Jarosław Myjak	Wiceprezes Zarządu
• Wojciech Papierak	Wiceprezes Zarządu
• Jakub Papierski	Wiceprezes Zarządu
• Mariusz Zarzycki	Wiceprezes Zarządu

W trakcie 6 miesięcy zakończonych dnia 30 czerwca 2010 roku miały miejsce następujące zmiany w składzie Zarządu Banku:

- w dniu 27 stycznia 2010 roku Rada Nadzorcza PKO Banku Polskiego SA podjęła uchwałę powołującą Pana Jakuba Papierskiego do pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Banku z dniem 1 kwietnia 2010 roku;
- Rada Nadzorcza Banku, uchwałą z dnia 10 marca 2010 roku, powołała Pana Jakuba Papierskiego z dniem 22 marca 2010 roku do pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Banku na wspólną kadencję Zarządu rozpoczętą z dniem 20 maja 2008 roku. Jednocześnie, wyżej wymienioną uchwałą, Rada Nadzorcza Banku uchyliła swoją uchwałę z dnia 27 stycznia 2010

roku, zgodnie, z którą Pan Jakub Papierski miał rozpocząć pełnienie funkcji Wiceprezesa Zarządu Banku w dniu 1 kwietnia 2010 roku;

- w dniu 13 kwietnia 2010 roku Komisja Nadzoru Finansowego jednogłośnie wyraziła zgodę na powołanie Pana Zbigniewa Jagiełły na stanowisko Prezesa Zarządu Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej.

Skład Rady Nadzorczej Banku na dzień 30 czerwca 2010 roku:

• Cezary Banasiński	Przewodniczący Rady Nadzorczej
• Tomasz Zganiacz	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
• Jan Bossak	Członek Rady Nadzorczej
• Mirosław Czekał	Członek Rady Nadzorczej
• Ireneusz Fąfara	Członek Rady Nadzorczej
• Błażej Lepczyński	Członek Rady Nadzorczej
• Piotr Marczak	Członek Rady Nadzorczej
• Alojzy Zbigniew Nowak	Członek Rady Nadzorczej

W trakcie 6 miesięcy zakończonych dnia 30 czerwca 2010 roku miały miejsce następujące zmiany w składzie Rady Nadzorczej Banku:

- w dniu 25 czerwca 2010 roku, Zwyczajne Walne Zgromadzenie PKO Banku Polskiego SA powołało w skład Rady Nadzorczej PKO Banku Polskiego SA Pana Piotra Marczaka. Zgodnie z podjętą uchwałą Pan Piotr Marczak został powołany z dniem 25 czerwca 2010 roku.

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe, podlegające przeglądowi przez Komitet Audytu Rady Nadzorczej Banku w dniu 18 sierpnia 2010 roku, zostało zaakceptowane do publikacji przez Zarząd Banku w dniu 17 sierpnia 2010 roku.

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej publikowane jest łącznie ze skróconym sprawozdaniem finansowym PKO Banku Polskiego SA za okres 6 miesięcy kończący się dnia 30 czerwca 2010 roku.

2. Opis ważniejszych zasad rachunkowości oraz szacunków i ocen

2.1. Opis ważniejszych zasad rachunkowości

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości Nr 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” zatwierdzonego przez Unię Europejską.

Zasady rachunkowości oraz metody obliczeniowe zastosowane do sporządzenia niniejszego skróconego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu rocznego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku z wyjątkiem kwestii opisanej poniżej.

Począwszy od 1 stycznia 2010 roku Grupa Kapitałowa stosuje znowelizowany MSR 27 "Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdanie finansowe" oraz znowelizowany MSSF 3 "Połączenia jednostek" wprowadzające zmiany w zakresie identyfikacji aktywów netto jednostki zależnej, formuły kalkulacji wartości firmy, elementów ceny nabycia, rozliczenia nabycia jednostki zależnej oraz rozliczenia kilkusetapowego połączenia jednostek. Żadna z powyższych, zastosowanych zmian nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

2.1.1. Standardy i interpretacje wydane w 2010 roku po dacie opublikowania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za 2009 rok

W 2010 roku, po dacie opublikowania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, tj. po dniu 15 marca 2010 roku, Rada ds. Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała „Poprawki do MSSF 2010”, które zmieniają 7 standardów. Poprawki zawierają zmiany w prezentacji, ujmowaniu oraz wycenie oraz zawierają zmiany terminologiczne i edycyjne. Większość z nich ma zastosowanie dla

okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2011 roku. Żadna z opublikowanych zmian nie została uwzględniona przez Grupę do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, Poprawki do MSSF 2010 nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

Ponadto, w lipcu 2010 roku Unia Europejska zatwierdziła KIMSF 19, Regulowanie zobowiązań finansowych przy pomocy instrumentów kapitałowych, oraz zmiany do następujących standardów i interpretacji:

- MSSF 1, Ograniczone zwolnienie jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy z ujawniania informacji porównawczych zgodnie z MSSF 7;
- MSSF 7, Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji;
- MSR 24, Transakcje z jednostkami powiązаныmi;
- MSSF 8, Segmenty operacyjne;
- KIMSF 14, Zaliczki na poczet minimalnych wymogów finansowania.

Żadna z powyższych, zatwierdzonych zmian nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

2.2. Ważniejsze szacunki i oceny

Grupa Kapitałowa podczas sporządzania sprawozdania finansowego dokonuje pewnych szacunków i przyjmuje założenia, które bezpośrednio mają wpływ zarówno na sprawozdanie finansowe, jak i na ujętą w nim informację uzupełniającą.

Szacunki i założenia, które Grupa Kapitałowa przyjmuje do wykazywania wartości aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów dokonywane są przy wykorzystaniu danych historycznych oraz innych czynników, które są dostępne oraz uznawane za właściwe w danych okolicznościach. Założenia, co do przyszłości oraz dostępne dane służą do szacowania wartości bilansowych aktywów oraz zobowiązań, których nie można jednoznacznie określić przy wykorzystaniu innych źródeł. Przy dokonywaniu szacunków Grupa Kapitałowa uwzględnia przyczyny oraz źródła niepewności, które są przewidywane na dzień bilansowy. Wyniki rzeczywiste mogą się różnić od wartości szacunkowych.

Dokonywane przez Grupę Kapitałową szacunki oraz założenia są poddawane bieżącym przeglądom. Korekty szacunków są rozpoznawane w tym okresie, w którym dokonano zmiany szacunków, jeżeli korekty dotyczą tylko tego okresu. Natomiast, jeżeli korekty wpływają zarówno na okres, w którym dokonano zmiany, jak i na przyszłe okresy, są one rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany oraz w okresach przyszłych.

Poniżej przedstawiono najistotniejsze obszary, dla których Grupa Kapitałowa dokonuje oszacowań:

2.2.1. Utrata wartości kredytów i pożyczek

Strata z tytułu utraty wartości jest ponoszona, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”), oraz to zdarzenie ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe. Grupa Kapitałowa planuje przyszłe przepływy pieniężne na podstawie szacunków opartych na historycznych parametrach.

Przyjęta metodologia szacowania odpisów z tytułu utraty wartości będzie rozwijana wraz ze zwiększającymi się możliwościami pozyskiwania informacji wskazujących na utratę wartości z istniejących oraz wdrażanych aplikacji i systemów informatycznych. W konsekwencji, pozyskiwanie nowych danych może mieć wpływ na poziom odpisów z tytułu utraty wartości w przyszłości. Metodologia i założenia wykorzystywane przy szacowaniu poddawane są regularnym przeglądom w celu zmniejszenia różnic pomiędzy szacunkową a rzeczywistą wielkością strat. Gdyby wartość bieżąca szacowanych przepływów pieniężnych dla portfela kredytów i pożyczek z rozpoznaną indywidualnie utratą wartości uległa zmianie o +/- 10% to szacowana wielkość utraty wartości kredytów i pożyczek uległaby odpowiednio zwiększeniu o 377 miliony złotych lub zmniejszeniu o 160 milionów złotych. Szacunek ten został przeprowadzony dla portfela kredytów i pożyczek, w przypadku których utrata wartości rozpoznawana jest w oparciu o indywidualną analizę przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu spłat i odzysków z zabezpieczeń, czyli ekspozycji objętych metodą zindywidualizowaną.

2.2.2. Wycena instrumentów pochodnych oraz nienotowanych papierów dłużnych dostępnych do sprzedaży

Wartość godziwą nieopcyjnych instrumentów pochodnych oraz papierów dłużnych dostępnych do sprzedaży nienotowanych na aktywnym rynku wyznacza się stosując modele wyceny bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych możliwych do otrzymania z danego instrumentu finansowego. Opcje wyceniane są przy użyciu modeli wyceny opcji. Zmienne oraz założenia używane do wyceny obejmują, w miarę dostępności, dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków. Przy wycenie nienotowanych papierów dłużnych dostępnych do sprzedaży przyjmowane są również założenia dotyczące ryzyka kredytowego kontrahenta, które wpływają na wycenę instrumentów. Zmiana tych założeń mogłaby mieć wpływ na wycenę wyżej wymienionych instrumentów finansowych.

Stosowane przez Grupę Kapitałową techniki wyceny nieopcyjnych instrumentów pochodnych opierają się na krzywej dochodowości konstruowanej na podstawie dostępnych danych rynkowych (stawki depozytów na rynku międzybankowym, kwotowania transakcji IRS). Grupa Kapitałowa przeprowadziła symulację w celu ustalenia możliwego wpływu zmiany krzywej dochodowości na wycenę transakcji. Przesunięcie krzywej o 50 bp w górę skutkowałoby spadkiem wyceny nieopcyjnych instrumentów pochodnych o 4 358 tysięcy złotych. Analogiczne przesunięcie w odwrotnym kierunku zwiększyłoby wycenę o 3 270 tysięcy złotych.

2.2.3. Kalkulacja rezerw na świadczenia pracownicze

Rezerwa na odprawy emerytalne, rentowe i nagrody jubileuszowe tworzona jest indywidualnie dla każdego pracownika na podstawie wyceny aktuarialnej sporządzanej okresowo przez niezależną firmę doradztwa aktuarialnego. Podstawę do wyznaczania wartości rezerw na świadczenia pracownicze stanowią regulacje wewnętrzne, a w szczególności Zakładowe Układy Zbiorowe Pracy obowiązujące w Spółkach Grupy Kapitałowej. Wycena rezerw na świadczenia pracownicze dokonywana jest z zastosowaniem technik i założeń aktuarialnych. W kalkulacji rezerwy uwzględniono wszystkie nagrody jubileuszowe oraz odprawy emerytalne i rentowe, które mogą być w przyszłości wypłacone. Rezerwę utworzono na podstawie listy osób zawierającej wszystkie niezbędne dane o pracownikach, ze szczególnym uwzględnieniem stażu pracy, wieku oraz płci. Naliczone rezerwy są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia na dzień kończący okres sprawozdawczy. Zyski i straty z obliczeń aktuarialnych są rozpoznawane w rachunku zysków i strat.

Grupa Kapitałowa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych, po uwzględnieniu wszystkich pozostających do wykorzystania zaległych dni urlopów oraz z tytułu odszkodowań i odpraw pieniężnych wypłacanych pracownikom, z którymi zostaje rozwiązany stosunek pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, a także z tytułu kosztów przypadających na bieżący okres, które poniesione zostaną w przyszłym okresie, w tym premii.

2.2.4. Okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych

Przy szacowaniu długości okresu użytkowania poszczególnych rodzajów rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych uwzględniane są następujące czynniki:

- 1) oczekiwane zużycie fizyczne szacowane w oparciu o dotychczasowe przeciętne okresy użytkowania, odzwierciedlające tempo zużycia fizycznego, intensywność wykorzystania, itp.,
- 2) utrata przydatności z przyczyn technologicznych lub rynkowych,
- 3) prawne i inne ograniczenia dotyczące wykorzystania składnika aktywów,
- 4) oczekiwane wykorzystanie składnika aktywów oceniane na podstawie oczekiwanej zdolności produkcyjnej lub wielkości produkcji,
- 5) inne okoliczności mające wpływ na okres użytkowania tego rodzaju aktywów.

W przypadku, gdy okres korzystania ze składnika aktywów wynika z tytułów umownych, okres użytkowania odpowiada okresowi wynikającemu z tych tytułów umownych. W sytuacji, gdy szacowany okres użytkowania jest krótszy niż okres wynikający z tytułów umownych, przyjmuje się szacowany okres użytkowania.

W przypadku zmiany długości okresu użytkowania o +/- 10 lat dla składników majątkowych podlegających amortyzacji, z grupy grunty i budynki, wpływ zmiany na wynik finansowy wyniósłby

odpowiednio: zmniejszenie kosztów amortyzacji o 15 milionów złotych lub zwiększenie kosztów amortyzacji o 147 milionów złotych.

3. Informacje dotyczące segmentów działalności

Podstawowy wzór segmentacji Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA oparty jest na kryterium grupy klientów – odbiorców produktów i usług oferowanych przez jednostkę dominującą oraz poszczególne spółki Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA. Każdy segment operacyjny to działalność obejmująca dostarczanie produktów oraz usług, które charakteryzuje podobne ryzyko i dochody - inne niż w pozostałych wyszczególnionych segmentach operacyjnych. Przedstawiony poniżej raport segmentacyjny jest ujmowany w wewnętrznym systemie sprawozdawczym, tj. informacjach przekazywanych Zarządowi PKO Banku Polskiego SA, służących do oceny osiąganych wyników oraz alokacji zasobów.

Przedstawiony poniżej raport segmentacyjny odzwierciedla wewnętrzną strukturę organizacyjną Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA. Obecnie Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA obejmuje trzy podstawowe segmenty: detaliczny, korporacyjny i inwestycyjny:

1. Segment detaliczny obejmuje transakcje jednostki dominującej dokonywane z klientami indywidualnymi, klientami małych i średnich przedsiębiorstw oraz transakcje z klientami rynku mieszkaniowego, a także działalność następujących spółek zależnych: KREDOBANK SA, PKO BP BANKOWY Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego SA, PKO Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych SA, Grupy Inteligo Financial Services SA, Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService SA, Grupy PKO BP Inwestycje Sp. z o.o. oraz Fort Mokotów Inwestycje Sp. z o.o.
Segment ten obejmuje m.in. następujące produkty i usługi: rachunki bieżące, rachunki oszczędnościowe, lokaty terminowe, usługi private banking, produkty inwestycyjne, karty kredytowe i debetowe, kredyty konsumpcyjne i hipoteczne, a także kredyty gospodarcze dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz klientów rynku mieszkaniowego.
2. Segment korporacyjny obejmuje transakcje jednostki dominującej dokonywane z dużymi klientami korporacyjnymi oraz działalność Grupy Bankowego Funduszu Leasingowego SA i działalność Grupy Bankowego Towarzystwa Kapitałowego SA.
Segment ten obejmuje m.in. następujące produkty i usługi: prowadzenie rachunków bieżących i lokat terminowych, przechowywanie papierów wartościowych, produkty walutowe i pochodne, transakcje sell buy back i buy sell back z klientami, kredyty gospodarcze oraz leasing i faktoring. W ramach tego segmentu PKO Bank Polski SA zawiera również samodzielnie lub w konsorcjum z innymi bankami umowy finansowania dużych projektów w formie kredytów.
3. Segment inwestycyjny obejmuje działalność inwestycyjną, działalność maklerską, transakcje międzybankowe, instrumentami pochodnymi, dłużnymi papierami wartościowymi oraz działalność PKO Finance AB i Centrum Finansowego Puławska Sp. z o.o.

Zasady rachunkowości stosowane w raporcie segmentacyjnym są zgodne z zasadami rachunkowości opisanymi w Nocie 2 niniejszego sprawozdania.

Prezentowane aktywa i zobowiązania segmentu są aktywami i zobowiązaniami operacyjnymi wykorzystywanymi przez segment w działalności operacyjnej. Wartości aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów dla poszczególnych segmentów oparte są o wewnętrzne informacje zarządcze. Poszczególnym segmentom przypisano aktywa i zobowiązania oraz związane z tymi aktywami i zobowiązaniami przychody i koszty.

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i wyników poszczególnych segmentów branżowych Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2010 roku oraz 30 czerwca 2009 roku, a także aktywów i zobowiązań na dzień 30 czerwca 2010 roku oraz na dzień 31 grudnia 2009 roku.

*Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej (w tys. zł)
za okres sześciu miesięcy zakończony 30 czerwca 2010 roku*

Za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2010 roku	Działalność kontynuowana			Działalność ogółem Grupy Kapitałowej
	Segment deticzny	Segment korporacyjny	Segment inwestycyjny	
Wynik odsetkowy	2 767 997	390 024	(91 842)	3 066 179
Wynik prowizyjny	1 357 957	115 791	53 474	1 527 222
Wynik pozostały	139 169	38 784	83 775	261 728
Wynik na operacjach finansowych	(2 536)	(1 083)	17 146	13 527
Wynik z pozycji wymiany	72 654	33 277	60 023	165 954
Przychody z tytułu dywidend	-	-	5 512	5 512
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	56 046	19 595	1 094	76 735
Przychody/koszty na rzecz klientów wewnętrznych	13 005	(13 005)	-	-
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	(773 833)	(103 528)	(5 923)	(883 284)
Ogólne koszty administracyjne, w tym:	(1 850 121)	(132 255)	(52 637)	(2 035 013)
amortyzacja	(213 205)	(15 811)	(9 204)	(238 220)
Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych i współzależnych	-	-	-	(4 994)
Wynik segmentu (brutto)	1 635 331	295 504	(13 153)	1 931 838
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)	-	-	-	(431 097)
Zyski i straty udziałowców niesprawujących kontroli	-	-	-	(1 596)
Zysk netto przypadający na jednostkę dominującą	1 635 331	295 504	(13 153)	1 502 337

Na dzień 30 czerwca 2010 roku	Działalność kontynuowana			Działalność ogółem Grupy Kapitałowej
	Segment deticzny	Segment korporacyjny	Segment inwestycyjny	
Aktywa	103 867 838	35 502 918	26 328 588	165 699 344
Zobowiązania	105 905 427	28 933 389	8 711 906	143 550 722

Za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2009 roku	Działalność kontynuowana			Działalność ogółem Grupy Kapitałowej
	Segment deticzny	Segment korporacyjny	Segment inwestycyjny	
Wynik odsetkowy	2 543 628	246 522	(488 523)	2 301 627
Wynik prowizyjny	1 022 962	104 221	44 604	1 171 787
Wynik pozostały	520 228	128 071	213 213	861 512
Wynik na operacjach finansowych	(2 629)	5 018	57 645	60 034
Wynik z pozycji wymiany	411 769	108 290	120 123	640 182
Przychody z tytułu dywidend	-	-	5 035	5 035
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	98 088	27 763	30 410	156 261
Przychody / koszty na rzecz klientów wewnętrznych	13 000	(13 000)	-	-
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	(621 689)	(131 118)	(11 274)	(764 081)
Ogólne koszty administracyjne, w tym:	(1 885 546)	(136 720)	(52 860)	(2 075 126)
amortyzacja	(204 743)	(15 571)	(8 757)	(229 071)
Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych i współzależnych	-	-	-	(332)
Wynik segmentu (brutto)	1 579 583	210 977	(294 841)	1 495 387
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)	-	-	-	(335 608)
Zyski i straty udziałowców niesprawujących kontroli	-	-	-	9 221
Zysk netto przypadający na jednostkę dominującą	1 579 583	210 977	(294 841)	1 150 558

Na dzień 31 grudnia 2009 roku	Działalność kontynuowana			Działalność ogółem Grupy Kapitałowej
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny	Segment inwestycyjny	
Aktywa	96 506 139	36 426 481	23 546 065	156 478 685
Zobowiązania	100 543 469	28 402 191	7 097 155	136 042 815

Jako uzupełniający, Grupa PKO Banku Polskiego SA stosuje podział geograficzny segmentów. Działalność Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA prowadzona jest na Ukrainie poprzez KREDOBANK SA oraz Spółkę UKRPOLINWESTYCJE Sp. z o.o.

Za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2010 roku	Polska	Ukraina	Razem
Wynik odsetkowy	3 025 052	41 127	3 066 179
Wynik prowizyjny	1 507 521	19 701	1 527 222
Wynik pozostały	270 519	(8 791)	261 728
Koszty działania	(1 978 323)	(56 690)	(2 035 013)
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	(862 838)	(20 446)	(883 284)
Udział w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych i współzależnych	-	-	(4 994)
Wynik segmentu (brutto)	1 961 931	(25 099)	1 931 838
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)	-	-	(431 097)
Zyski i straty udziałowców niesprawujących kontroli	-	-	(1 596)
Zysk/strata netto	1 961 931	(25 099)	1 502 337

Na dzień 30 czerwca 2010 roku	Polska	Ukraina	Razem
Aktywa segmentu	163 477 634	2 221 710	165 699 344
Zobowiązania segmentu	142 054 918	1 495 804	143 550 722

Za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2009 roku	Polska	Ukraina	Razem
Wynik odsetkowy	2 214 584	87 043	2 301 627
Wynik prowizyjny	1 147 050	24 737	1 171 787
Wynik pozostały	856 504	5 008	861 512
Koszty działania	(2 006 095)	(69 031)	(2 075 126)
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	(584 447)	(179 634)	(764 081)
Udział w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych i współzależnych	-	-	(332)
Wynik segmentu (brutto)	1 627 596	(131 877)	1 495 387
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)	-	-	(335 608)
Zyski i straty udziałowców niesprawujących kontroli	-	-	9 221
Zysk/strata netto	1 627 596	(131 877)	1 150 558

Na dzień 31 grudnia 2009 roku	Polska	Ukraina	Razem
Aktywa segmentu	154 555 349	1 923 336	156 478 685
Zobowiązania segmentu	134 726 841	1 315 974	136 042 815

4. Przychody i koszty z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek

	01.01- 30.06.2010	01.01- 30.06.2009
Przychody z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	4 104 451	3 731 976
Przychody z tytułu instrumentów pochodnych zabezpieczających	308 411	78 370
Przychody z tytułu papierów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	242 888	191 736
Przychody z tytułu inwestycyjnych papierów wartościowych	229 355	185 462
Przychody z tytułu lokat w bankach	72 605	94 326
Przychody z tytułu papierów przeznaczonych do obrotu	72 484	39 720
Inne	2 982	11 025
Razem	5 033 176	4 332 615

W pozycji „Przychody z tytułu instrumentów pochodnych zabezpieczających” Grupa Kapitałowa prezentuje wynik odsetkowy z tytułu pochodnych instrumentów wyznaczonych do rachunkowości zabezpieczeń i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi w zakresie zabezpieczenia przepływów pieniężnych. Szczegółowy opis stosowanych przez Grupę Kapitałową relacji zabezpieczających został zamieszczony w Nocie 17 „Pochodne instrumenty zabezpieczające”.

Koszty z tytułu odsetek

	01.01- 30.06.2010	01.01- 30.06.2009
Koszty z tytułu zobowiązań wobec klientów	(1 859 362)	(1 881 616)
Koszty z tytułu własnej emisji papierów dłużnych	(53 603)	(66 870)
Koszty z tytułu depozytów banków	(17 235)	(32 273)
Inne	(36 797)	(50 229)
Razem	(1 966 997)	(2 030 988)

5. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat

Przychody z tytułu prowizji i opłat

	01.01- 30.06.2010	01.01- 30.06.2009
Przychody od aktywów finansowych, które nie są wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym:	246 140	163 699
Z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek	246 140	163 699
Pozostałe prowizje	1 663 846	1 361 183
Z tytułu kart płatniczych	475 221	445 562
Z tytułu obsługi rachunków bankowych	461 401	436 372
Z tytułu ubezpieczenia kredytów	338 084	92 971
Z tytułu obsługi funduszy inwestycyjnych oraz OFE (w tym opłaty za zarządzanie)	158 122	148 254
Z tytułu operacji kasowych	88 765	89 798
Z tytułu operacji papierami wartościowymi	33 296	24 270
Z tytułu masowych operacji zagranicznych	21 515	20 054
Z tytułu sprzedaży i dystrybucji znaków wartościowych	13 665	12 437
Inne*	73 777	91 465
Z tytułu usług powierniczych	766	779
Razem	1 910 752	1 525 661

* Pozycja „Inne” obejmuje m.in. prowizje za sprzedaż obligacji, prowizje Domu Maklerskiego z tytułu obsługi emisji pierwotnej, administrowanie zadłużenia kredytobiorców wobec budżetu państwa.

Koszty z tytułu prowizji i opłat

	01.01- 30.06.2010	01.01- 30.06.2009
Z tytułu kart płatniczych	(158 681)	(161 216)
Z tytułu ubezpieczeń kredytów	(73 976)	(34 983)
Z tytułu usług akwizycyjnych	(73 114)	(76 753)
Z tytułu kosztów poniesionych za zarządzanie aktywami	(12 861)	(23 099)
Z tytułu usług rozliczeniowych	(11 823)	(11 788)
Z tytułu prowizji za usługi operacyjne banków	(5 188)	(3 314)
Inne*	(47 887)	(42 721)
Razem	(383 530)	(353 874)

* Pozycja „Inne” obejmuje m.in.: koszty opłat poniesionych przez Dom Maklerski na rzecz GPW i KDPW, koszty innych usług rozliczeniowo-rozrachunkowych.

6. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej

	01.01- 30.06.2010	01.01- 30.06.2009
Instrumenty pochodne ¹⁾	(48 923)	39 780
Instrumenty dłużne	25 617	21 892
Instrumenty kapitałowe	683	1 191
Inne ¹⁾	18	1 143
Razem	(22 605)	64 006

W wyniku na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej w pozycji „Instrumenty pochodne” w okresie zakończonym dnia 30 czerwca 2010 roku rozpoznano część nieefektywną zabezpieczenia zmienności przepływów pieniężnych w wysokości (24 709) tysięcy złotych (w okresie zakończonym dnia 30 czerwca 2009 roku rozpoznano część nieefektywną zabezpieczenia zmienności przepływów pieniężnych w wysokości 1 534 tysięcy złotych).

01.01-30.06.2010	Zyski	Straty	Wynik
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu	5 642 611	(5 689 475)	(46 864)
Instrumenty finansowe wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	39 158	(14 899)	24 259
Razem	5 681 769	(5 704 374)	(22 605)

01.01-30.06.2009	Zyski	Straty	Wynik
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu	9 075 836	(9 021 149)	54 687
Instrumenty finansowe wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	76 262	(66 943)	9 319
Razem	9 152 098	(9 088 092)	64 006

Całkowita kwota zmiany wartości godziwych instrumentów finansowych wycenionych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ustalonych z wykorzystaniem technik wyceny (w przypadku braku publikowanych notowań ustalonych na aktywnym rynku) w okresie zakończonym dnia 30 czerwca 2010 roku wyniosła (48 905) ¹⁾ tysięcy złotych (w okresie zakończonym dnia 30 czerwca 2009 roku 40 923 ¹⁾ tysięcy złotych).

^{*)} Stanowi sumę pozycji oznaczonych indeksem ¹⁾ w nocie 6 „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej”.

7. Wynik z pozycji wymiany

	01.01- 30.06.2010	01.01- 30.06.2009
Różnice kursowe wynikające z instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	(1 935 478)	2 687 737
Różnice kursowe z operacji wymiany	2 101 432	(2 047 555)
Razem	165 954	640 182

8. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

	01.01- 30.06.2010	01.01- 30.06.2009
Pozostałe przychody operacyjne		
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów*	115 747	187 984
Sprzedaż, likwidacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	25 613	27 380
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	14 318	10 615
Przychody uboczne	9 383	10 988
Odzyskane należności przedawnione, umorzone, nieściągalne	1 538	14 815
Przychody ze sprzedaży udziałów w jednostkach współzależnych i stowarzyszonych	577	245
Inne	22 162	59 220
Razem	189 338	311 247

* Pozycja „Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów” obejmuje głównie: przychody związane z działalnością deweloperską, przychody ze sprzedaży elektronicznych doładowań telefonów komórkowych, kart i innych usług informatycznych.

	01.01- 30.06.2010	01.01- 30.06.2009
Pozostałe koszty operacyjne		
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów*	(54 092)	(89 216)
Koszty sprzedaży, likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	(25 372)	(27 217)
Koszty uboczne	(2 182)	(2 799)
Koszty przekazanych darowizn	(1 960)	(2 273)
Inne	(28 997)	(33 481)
Razem	(112 603)	(154 986)

* Pozycja „Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów” obejmuje głównie: koszty związane z działalnością deweloperską.

9. Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości

Za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2010 roku	Wartość odpisów aktualizujących na początek okresu	Zwiększenia			Zmniejszenia				Wartość odpisów aktualizujących na koniec okresu	Utworzenie odpisów aktualizujących netto – wpływ na rachunek zysków i strat
		Utworzenie odpisów aktualizujących w okresie	Różnice kursowe	Inne	Zmniejszenie odpisów aktualizujących z tytułu spisania aktywów	Rozwiązanie odpisów aktualizujących w okresie	Różnice kursowe	Inne		
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	21 572	3 922	1 407	-	-	2 951	-	-	23 950	(971)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom i należności od banków wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	3 964 233	2 634 584	80 688	35 086	400 155	1 755 872	-	189	4 558 375	(878 712)
Rzeczowe aktywa trwałe	1 856	-	-	-	-	16	-	23	1 817	16
Wartości niematerialne	95 135	-	-	-	-	-	-	-	95 135	-
Inwestycje w jednostki wyceniane metodą praw własności	5 028	-	-	-	-	44	-	-	4 984	44
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	1 680	-	-	-	-	-	-	-	1 680	-
Pozostałe, w tym	359 043	118 180	4 184	3 624	25 014	114 519	-	1 919	343 579	(3 661)
rezerwa na sprawy sporne i zobowiązania pozabilansowe	119 849	68 801	123	-	743	74 736	-	47	113 247	5 935
Razem	4 448 547	2 756 686	86 279	38 710	425 169	1 873 402	-	2 131	5 029 520	(883 284)

Za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2009 roku	Wartość odpisów aktualizujących na początek okresu	Zwiększenia			Zmniejszenia				Wartość odpisów aktualizujących na koniec okresu	Utworzenie odpisów aktualizujących netto – wpływ na rachunek zysków i strat
		Utworzenie odpisów aktualizujących w okresie	Różnice kursowe	Inne	Zmniejszenie odpisów aktualizujących z tytułu spisania aktywów	Rozwiązanie odpisów aktualizujących w okresie	Różnice kursowe	Inne		
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	25 691	10 534	436	-	7 025	5 076	-	-	24 560	(5 458)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom i należności od banków wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	2 945 987	2 062 642	21 569	2 004	230 232	1 314 712	-	-	3 487 258	(747 930)
Rzeczowe aktywa trwałe	2 035	18	-	-	39	799	-	-	1 215	781
Wartości niematerialne	91 733	-	-	7 610	-	-	-	-	99 343	-
Inwestycje w jednostki wyceniane metodą praw własności	4 360	-	-	-	-	-	-	-	4 360	-
Pozostałe, w tym	219 549	258 771	1 078	100 162	9 314	247 297	80	12 783	310 086	(11 474)
rezerwa na sprawy sporne i zobowiązania pozabilansowe	87 602	77 522	-	-	422	80 757	80	568	83 297	3 235
Razem	3 289 355	2 331 965	23 083	109 776	246 610	1 567 884	80	12 783	3 926 822	(764 081)

10. Ogólne koszty administracyjne

	01.01- 30.06.2010	01.01- 30.06.2009
Świadczenia pracownicze	(1 138 436)	(1 096 501)
Koszty rzeczowe	(597 348)	(691 983)
Amortyzacja	(238 220)	(229 071)
Podatki i opłaty	(34 317)	(32 719)
Składka i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(26 692)	(24 852)
Razem	(2 035 013)	(2 075 126)

Koszty wynagrodzeń/świadczenia pracownicze

	01.01- 30.06.2010	01.01- 30.06.2009
Wynagrodzenia	(949 447)	(906 291)
Ubezpieczenia, w tym	(157 391)	(156 910)
składki na świadczenia emerytalne i rentowe*	(121 209)	(120 390)
Inne świadczenia na rzecz pracowników	(31 598)	(33 300)
Razem	(1 138 436)	(1 096 501)

*Poniesione przez Grupę Kapitałową całkowite koszty z tytułu świadczeń emerytalnych i rentowych.

11. Podatek dochodowy

	01.01- 30.06.2010	01.01- 30.06.2009
Skonsolidowany rachunek zysków i strat		
Bieżące obciążenie podatkowe	(478 614)	(365 898)
Odroczony podatek dochodowy związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	47 517	30 290
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	(431 097)	(335 608)
Obciążenie podatkowe wykazane w innych dochodach całkowitych związane z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(40 152)	(45 497)
Razem	(471 249)	(381 105)

12. Zysk przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję obliczany jest w oparciu o zysk lub stratę przypadającą na zwykłych akcjonariuszy Banku poprzez podzielenie zysku lub straty, która na nich przypada przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

Zysk na jedną akcję

	01.01- 30.06.2010	01.01- 30.06.2009
Zysk przypadający na akcjonariuszy zwykłych (w tys. PLN)	1 502 337	1 150 558
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie (w tys.)	1 250 000	1 090 000
Zysk przypadający na jedną akcję (w PLN na akcję)	1,20	1,06

Zysk na jedną akcję z działalności zaniechanej

W okresach zakończonych odpowiednio dnia 30 czerwca 2010 roku oraz dnia 30 czerwca 2009 roku nie wystąpiły istotne koszty i przychody z tytułu działalności zaniechanej.

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję, obliczany jest na podstawie zysku przypadającego na zwykłych akcjonariuszy poprzez podzielenie zysku, który na nich przypada przez średnią ważoną liczbę

akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu, skorygowaną o wpływ wszystkich rozładniających potencjalnych akcji zwykłych.

Zarówno w I półroczu 2010 roku jak i w I półroczu 2009 roku nie występowały instrumenty rozładniające zysk przypadający na jedną akcję.

Rozwodniony zysk z działalności zaniechanej przypadający na jedną akcję

W okresach zakończonych dnia 30 czerwca 2010 roku oraz dnia 30 czerwca 2009 roku w Grupie Kapitałowej nie wystąpiły istotne koszty i przychody z tytułu działalności zaniechanej.

13. Wyplacone dywidendy (łącznie lub w przeliczeniu na jedną akcję) z podziałem na akcje zwykłe i pozostałe akcje

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PKO Banku Polskiego SA po wznowieniu obrad przerwanych 25 czerwca 2010 roku, podjęło w dniu 23 lipca 2010 roku uchwałę nr 39/2010 o wypłacie dywidendy za 2009 rok w wysokości 2 375 000 tysięcy złotych, tj. 1,9 złotych brutto na jedną akcję. Dzień dywidendy został ustalony na dzień 23 października 2010 roku, a termin wypłaty dywidendy został ustalony na dzień 20 grudnia 2010 roku. Wypłata dywidendy nastąpi pod warunkiem, że do dnia 10 grudnia 2010 roku Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna ostatecznie: nie przejmie kontroli nad bankiem z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poprzez bezpośrednie lub pośrednie nabycie większościowego pakietu akcji, bądź nie nabyte uprawnienia do przejęcia kontroli.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie spółki PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA w dniu 28 kwietnia 2010 roku podjęło uchwałę nr 4 o wypłacie dywidendy za rok 2009 dla PKO Banku Polskiego SA w wysokości 61 209 tysięcy złotych.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Inteligo Financial Services SA w dniu 10 maja 2010 roku podjęło uchwałę nr 13 o wypłacie dywidendy za rok 2009 dla PKO Banku Polskiego SA w wysokości 1 424 tysięcy złotych.

Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Centrum Finansowe Puławska Sp. z o.o. w dniu 17 czerwca 2010 roku podjęło uchwałę nr 4 o wypłacie dywidendy za rok 2009 dla PKO Banku Polskiego SA w wysokości 12 491 tysięcy złotych.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService SA w dniu 29 czerwca 2010 roku podjęło uchwałę nr 3 o wypłacie dywidendy za rok 2009 dla PKO Banku Polskiego SA w wysokości 29 000 tysięcy złotych.

14. Należności od banków

	30.06.2010	31.12.2009
Lokaty w bankach	2 443 569	1 160 377
Rachunki bieżące	438 958	617 388
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	-	105 427
Udzielone kredyty i pożyczki	212 154	161 378
Środki pieniężne w drodze	30 112	5 594
Razem	3 124 793	2 050 164
Odpis z tytułu utraty wartości należności	(33 162)	(27 109)
w tym odpis z tytułu utraty wartości na należność od banku zagranicznego	(32 168)	(27 013)
Razem netto	3 091 631	2 023 055

15. Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

	30.06.2010	31.12.2009
Dłużne papiery wartościowe	3 572 275	2 202 847
emitowane przez Skarb Państwa	3 569 074	2 198 840
emitowane przez instytucje samorządowe	2 887	2 208
emitowane przez banki	314	1 799
Udziały i akcje w innych jednostkach – notowane na giełdach	6 713	10 108
Razem	3 578 988	2 212 955

16. Pochodne instrumenty finansowe

Rodzaj kontraktu	30.06.2010		31.12.2009	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
IRS	1 519 194	1 507 471	1 306 906	1 296 136
FRA	18 152	17 746	7 613	8 298
FX Swap	22 618	140 932	90 056	27 181
CIRS	81 602	1 472 928	402 221	33 699
Forward	94 108	47 565	24 167	49 349
Opcje	113 809	62 272	198 159	127 847
Inne	4 155	4 685	-	1 860
Razem	1 853 638	3 253 599	2 029 122	1 544 370

17. Pochodne instrumenty zabezpieczające

Grupa Kapitałowa na dzień 30 czerwca 2010 roku stosuje następujące rodzaje rachunkowości zabezpieczeń:

- 1) zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów hipotecznych w CHF oraz lokat negocjowanych w PLN, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych oraz ryzyka kursowego, z wykorzystaniem transakcji CIRS,
- 2) zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów PLN o zmiennym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS.

Charakterystykę stosowanych przez Grupę Kapitałową zabezpieczeń zmienności przepływów pieniężnych prezentuje poniższa tabela:

Strategia zabezpieczająca:	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów hipotecznych w CHF oraz lokat negocjowanych w PLN, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych oraz ryzyka kursowego, z wykorzystaniem transakcji CIRS	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów PLN o zmiennym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS
Rodzaj relacji zabezpieczającej	Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (macro cash flow hedge).	Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (macro cash flow hedge).
Opis relacji zabezpieczającej	Eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez kredyty hipoteczne denominowane w CHF oraz lokat negocjowanych w PLN, z tytułu zmian referencyjnych stóp procentowych w CHF i PLN, oraz zmian kursu walutowego CHF/PLN w ciągu okresu objętego zabezpieczeniem.	Eliminacja ryzyka zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel kredytów w PLN o zmiennym oprocentowaniu wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych w ciągu okresu objętego zabezpieczeniem.
Zabezpieczane ryzyko	Ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej.	Ryzyko stopy procentowej.
Instrument zabezpieczający	Transakcje CIRS, w których Grupa Kapitałowa płaci kupon oparty o LIBOR 3M CHF, a otrzymuje kupon oparty o WIBOR 3M od kwoty nominalnej zdefiniowanej odpowiednio w CHF oraz PLN.	Transakcje IRS, w których Grupa Kapitałowa płaci kupon oparty o zmienną stopę WIBOR 3M, a otrzymuje kupon oparty o stałą stopę od kwoty nominalnej, na którą został zawarty.

Strategia zabezpieczająca:	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów hipotecznych w CHF oraz lokat negocjowanych w PLN, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych oraz ryzyka kursowego, z wykorzystaniem transakcji CIRS	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów PLN o zmiennym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS
Pozycja zabezpieczana	1) Portfel kredytów hipotecznych o zmiennym oprocentowaniu w CHF. 2) Portfel krótkoterminowych lokat negocjowanych, łącznie z ich odnawianiem w przyszłości (wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia).	Portfel kredytów w PLN indeksowanych do stopy zmiennej WIBOR 3M.
Efektywność zabezpieczenia	Efektywność zabezpieczenia jest weryfikowana poprzez zastosowanie prospektywnych i retrospektywnych testów efektywności. Testy wykonywane są z częstotliwością miesięczną.	Efektywność zabezpieczenia jest weryfikowana poprzez zastosowanie prospektywnych i retrospektywnych testów efektywności. Testy wykonywane są z częstotliwością miesięczną.
Data ustanowienia powiązania zabezpieczającego	Począwszy od 1 kwietnia 2009 roku, stopniowo w datach resetów CIRS desygnowanych do rachunkowości zabezpieczeń.	Maj, lipiec, grudzień 2009 Kwiecień – czerwiec 2010
Okresy, w których oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki finansowe	Lipiec 2010 - styczeń 2017	Lipiec 2010 – grudzień 2012

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Wartość godziwa instrumentów pochodnych stanowiących zabezpieczenie przepływów pieniężnych związanych ze stopą procentową i/lub kursem walutowym na dzień 30 czerwca 2010 roku oraz na dzień 31 grudnia 2009 roku:

Typ instrumentu:	Wartość bilansowa/wartość godziwa					
	30.06.2010			31.12.2009		
	Aktywa	Zobowiązania	Razem	Aktywa	Zobowiązania	Razem
Interest Rate Swaps	6 508	1 881	4 627	7 610	93	7 517
Cross Interest Rate Swaps	876	1 207 505	(1 206 629)	344 651	25 219	319 432
Razem	7 384	1 209 386	(1 202 002)	352 261	25 312	326 949

Wartość nominalna instrumentów zabezpieczających w podziale na terminy do realizacji na dzień 30 czerwca 2010 roku oraz na dzień 31 grudnia 2009 roku.

Typ instrumentu:	Wartość nominalna na dzień 30 czerwca 2010 roku					
	Do 6 miesięcy	6 – 12 miesięcy	1 – 2 lata	2 – 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
IRS w tys. PLN	140 000	3 375 000	750 000	30 000	-	4 295 000
CIRS						
w tys. PLN	1 079 415	577 650	1 111 160	10 261 938	2 386 710	15 416 873
w tys. CHF	400 000	200 000	400 000	3 600 000	850 000	5 450 000
Typ instrumentu:	Wartość nominalna na dzień 31 grudnia 2009 roku					
	Do 6 miesięcy	6 – 12 miesięcy	1 – 2 lata	2 – 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
IRS w tys. PLN	260 000	140 000	-	30 000	-	430 000
CIRS						
w tys. PLN	418 155	1 115 740	1 666 295	9 022 190	3 314 055	15 536 435
w tys. CHF	150 000	400 000	600 000	3 250 000	1 200 000	5 600 000

Inne dochody całkowite z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	01.01- 30.06.2010	01.01- 30.06.2009
Inne dochody całkowite na początek okresu	147 254	-
Zyski/ straty odniesione na inne dochody całkowite w okresie	(1 202 393)	369 142
Kwota przeniesiona w okresie z innych dochodów całkowitych do rachunku zysków i strat	1 398 691	(145 443)
Inne dochody całkowite na koniec okresu (brutto)	343 552	223 699
Efekt podatkowy	(65 275)	(42 500)
Inne dochody całkowite na koniec okresu (netto)	278 277	181 199
Nieefektywna część zabezpieczenia przepływów pieniężnych rozpoznana w rachunku zysków i strat	(24 709)	1 534

18. Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

	30.06.2010	31.12.2009
Dłużne papiery wartościowe	12 232 494	12 360 690
emitowane przez Skarb Państwa	7 098 538	5 362 314
emitowane przez banki centralne	4 999 000	6 994 218
emitowane przez instytucje samorządowe	133 866	-
emitowane przez podmioty niefinansowe	1 090	4 158
Razem	12 232 494	12 360 690

19. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	30.06.2010	31.12.2009
Kredyty i pożyczki brutto, w tym:	129 190 680	120 509 709
konsumpcyjne	24 763 018	23 483 449
gospodarcze	45 811 677	43 990 773
mieszaniowe	57 992 902	52 471 695
Odsetki	623 083	563 792
Odpisy z tytułu utraty wartości na kredyty i pożyczki	(4 525 213)	(3 937 124)
Kredyty i pożyczki udzielone - netto	124 665 467	116 572 585

	30.06.2010	31.12.2009
Kredyty i pożyczki udzielone		
Należności wyceniane według metody grupowej (IBNR)	1 182 242 682	1 110 707 613
w tym należności z tytułu leasingu finansowego	1 956 510	2 062 495
Należności wyceniane według metody zindywidualizowanej	6 623 053	6 049 833
w tym należności z tytułu leasingu finansowego	331 845	221 395
Należności wyceniane według metody portfelowej	4 324 945	3 752 263
w tym należności z tytułu leasingu finansowego	101 141	74 814
Kredyty i pożyczki udzielone - brutto	129 190 680	120 509 709
Odpisy na ekspozycje spełniające przesłanki portfelowej utraty wartości	(2 346 063)	(1 989 868)
w tym odpisy z tytułu utraty wartości na należności leasingowe	(48 416)	(37 980)
Odpisy na ekspozycje spełniające przesłanki zindywidualizowanej utraty wartości	(1 553 083)	(1 344 098)
w tym odpisy z tytułu utraty wartości na należności leasingowe	(29 924)	(24 163)
Odpisy na ekspozycje spełniające przesłanki grupowej utraty wartości (IBNR)	(626 067)	(603 158)
w tym odpisy z tytułu utraty wartości na należności leasingowe	(9 197)	(9 679)
Odpisy - razem	(4 525 213)	(3 937 124)
Kredyty i pożyczki udzielone - netto	124 665 467	116 572 585

20. Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży

	30.06.2010	31.12.2009
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży brutto	9 043 351	7 867 725
emitowane przez Skarb Państwa	6 073 514	4 982 606
emitowane przez instytucje samorządowe	2 171 512	2 000 221
emitowane przez podmioty niefinansowe	675 574	794 812
emitowane przez banki	122 751	90 086
Utrata wartości dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	(21 922)	(19 155)
Razem dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży netto	9 021 429	7 848 570
Kapitałowe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży brutto	128 639	98 164
Utrata wartości kapitałowych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	(2 028)	(2 417)
Razem kapitałowe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży netto	126 611	95 747
Razem inwestycyjne papiery wartościowe netto	9 148 040	7 944 317

21. Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności

	30.06.2010	31.12.2009
Dłużne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	-	9 894
emitowane przez Skarb Państwa	-	9 894
Razem	-	9 894

22. Inwestycje w jednostki stowarzyszone i współzależne

a) wartość inwestycji Banku w jednostkach współzależnych (tj. koszt nabycia skorygowany o udział w zmianie aktywów netto po dacie nabycia oraz ewentualny odpis z tytułu utraty wartości)

Nazwa jednostki	30.06.2010	31.12.2009
Centrum Obsługi Biznesu Sp. z o.o.	9 158	11 182
Grupa Kapitałowa Centrum Haffnera Sp. z o.o.	34 863	38 058
Razem	44 021	49 240

b) wartość inwestycji Banku w jednostkach stowarzyszonych (tj. koszt nabycia skorygowany o udział w zmianie aktywów netto oraz ewentualny odpis z tytułu utraty wartości)

Nazwa jednostki	30.06.2010	31.12.2009
Bank Pocztowy SA	180 095	179 173
Agencja Inwestycyjna CORP SA	247	279
Razem	180 342	179 452

Skrócone informacje o jednostkach stowarzyszonych wykazywanych metodą praw własności

Nazwa jednostki	Wartość aktywów	Wartość zobowiązań	Wartość przychodów	Zysk netto	% udziałów
30.06.2010					
Bank Pocztowy SA	3 883 311	3 595 803	161 598	2 708	25,0001
Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	16 448	24	299	4	33,33
Agencja Inwestycyjna CORP SA	3 153	1 663	7 041	338	22,31
Razem	3 902 912	3 597 490	168 938	3 050	X
31.12.2009					
Bank Pocztowy SA	3 914 409	3 631 441	309 820	9 338	25,0001
Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	16 291	25	573	34	33,33
Agencja Inwestycyjna CORP SA	3 710	2 073	14 823	479	22,31
Razem	3 934 410	3 633 539	325 216	9 851	X

Zaprezentowane w tabeli dane finansowe pochodzą ze sprawozdań finansowych odpowiednich spółek sporządzonych zgodnie z polskimi zasadami rachunkowości. Zgodnie z szacunkami Grupy Kapitałowej, różnice między wyżej wymienionymi sprawozdaniami a sprawozdaniami finansowymi sporządzonymi

według MSSF/MSR nie są istotne dla sprawozdania finansowego Grupy. Dane za 2009 rok pochodzą ze sprawozdań zbadanych przez biegłego rewidenta.

Skrócone informacje o jednostkach współzależnych wykazywanych metodą praw własności

Nazwa jednostki	Wartość aktywów	Wartość zobowiązań	Wartość przychodów	Zysk netto	% udziałów
30.06.2010					
Centrum Obsługi Biznesu Sp. z o.o.	126 559	103 381	9 709	(3 191)	41,44
Grupa Centrum Haffnera Sp. z o.o.	347 238	271 179	18 634	(9 426)	49,43
Razem	473 797	374 560	28 343	(12 617)	X
31.12.2009					
Centrum Obsługi Biznesu Sp. z o.o.	129 648	103 772	18 470	(6 041)	41,44
Grupa Centrum Haffnera Sp. z o.o.	367 513	282 087	32 219	(117)	49,43
Razem	497 161	385 859	50 689	(6 158)	X

Zaprezentowane w tabeli dane finansowe spółki Centrum Obsługi Biznesu Sp. z o.o. pochodzą ze sprawozdań sporządzonych zgodnie z polskimi zasadami rachunkowości, a dane finansowe spółki Centrum Haffnera Sp. z o.o. pochodzą ze sprawozdań skonsolidowanych sporządzonych zgodnie z polskimi zasadami rachunkowości. Zgodnie z szacunkami Grupy Kapitałowej, różnice między wyżej wymienionymi sprawozdaniami a sprawozdaniami finansowymi sporządzonymi według MSSF/MSR nie są istotne dla sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej. Dane za 2009 rok pochodzą ze sprawozdań zbadanych przez biegłego rewidenta.

	01.01- 30.06.2010	01.01- 30.06.2009
Wartość inwestycji w jednostkach stowarzyszonych na początek okresu	179 452	190 463
Udział w zyskach i stratach	225	6 899
Udział w innych dochodach całkowitych	728	-
Wypłacone dywidendy	(107)	(94)
Udział w zmianach ujętych bezpośrednio w kapitale własnym jednostki	-	(15 531)
Przeksięgowanie akcji Kolej Gondolowa Jaworzyna Krynicka SA do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-	(15 531)
Zmiana utraty wartości inwestycji	44	-
Wartość inwestycji w jednostkach stowarzyszonych na koniec okresu	180 342	181 737
	01.01- 30.06.2010	01.01- 30.06.2009
Wartość inwestycji w jednostkach współzależnych na początek okresu	49 240	56 682
Udział w zyskach i stratach	(5 219)	(7 231)
Wartość inwestycji w jednostkach współzależnych na koniec okresu	44 021	49 451

Na dzień 30 czerwca 2010 roku oraz na dzień 31 grudnia 2009 roku jednostka dominująca nie posiadała udziału w zobowiązaniach warunkowych jednostek stowarzyszonych i współzależnych nabytych wspólnie z innym inwestorem.

W śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres zakończony dnia 30 czerwca 2010 roku wszystkie jednostki stowarzyszone i współzależne są wykazywane metodą praw własności.

23. Wartości niematerialne i rzeczowe aktywa trwałe

Wartości niematerialne	30.06.2010	31.12.2009
Oprogramowanie	1 235 471	1 230 452
Wartość firmy	264 933	264 933
Koszty prac rozwojowych	3 486	3 414
Inne, w tym nakłady	121 857	73 778
Razem	1 625 747	1 572 577

Rzeczowe aktywa trwałe	30.06.2010	31.12.2009
Grunty i budynki	1 757 259	1 749 813
Maszyny i urządzenia	654 382	651 577
Środki trwałe w budowie	111 622	207 251
Środki transportu	44 311	44 832
Nieruchomości inwestycyjne	193	322
Inne	121 070	123 899
Razem	2 688 837	2 777 694

24. Zobowiązania wobec banków

	30.06.2010	31.12.2009
Otrzymane kredyty i pożyczki	3 820 481	3 597 839
Depozyty banków	2 330 000	1 399 985
Rachunki bieżące	21 862	26 545
Inne depozyty z rynku pieniężnego	140 648	121 679
Razem	6 312 991	5 146 048

25. Zobowiązania wobec klientów

	30.06.2010	31.12.2009
Zobowiązania wobec ludności	92 815 075	87 557 401
Środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	44 525 973	37 730 475
Depozyty terminowe	47 672 818	49 559 096
Inne	616 284	267 830
Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	28 461 416	27 834 542
Środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	10 481 396	8 895 727
Depozyty terminowe	16 230 714	17 286 459
Otrzymane kredyty i pożyczki	1 567 370	1 420 517
Inne	181 936	231 839
Zobowiązania wobec jednostek budżetowych	7 982 994	9 680 991
Środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	3 010 535	3 355 764
Depozyty terminowe	4 965 526	6 296 093
Inne	6 933	29 134
Razem	129 259 485	125 072 934

26. Pozostałe zobowiązania

	30.06.2010	31.12.2009
Koszty do zapłacenia	312 759	227 492
Przychody pobierane z góry	374 365	291 704
Inne zobowiązania	1 390 204	1 047 427
Razem	2 077 328	1 566 623

27. Rezerwy

Za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2010 roku	Rezerwa na sprawy sporne	Rezerwa na świadczenia emerytalno - rentowe oraz nagrody jubileuszowe	Rezerwa na udzielone zobowiązania i gwarancje	Inne rezerwy*	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2010 roku, w tym:	8 128	368 295	111 721	114 150	602 294
Rezerwa krótkoterminowa	8 128	27 418	111 721	114 150	261 417
Rezerwa długoterminowa	-	340 877	-	-	340 877
Utworzenie/aktualizacja rezerw	24	-	68 777	3 497	72 298
Wykorzystanie rezerw/ rozwiązanie rezerw	(743)	-	(74 736)	(55 159)	(130 638)
Różnice kursowe	-	-	123	-	123
Inne zmiany i reklasyfikacje	(47)	-	-	521	474
Stan na dzień 30 czerwca 2010 roku, w tym:	7 362	368 295	105 885	63 009	544 551
Rezerwa krótkoterminowa	7 362	27 418	105 885	63 009	203 674
Rezerwa długoterminowa	-	340 877	-	-	340 877

* Pozycja „Inne rezerwy” obejmuje m.in.: rezerwę restrukturyzacyjną w kwocie 48 630 tysięcy złotych oraz rezerwę na potencjalne roszczenia z tytułu sprzedaży wierzytelności w kwocie 10 696 tysięcy złotych.

Za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2009 roku	Rezerwa na sprawy sporne	Rezerwa na świadczenia emerytalno - rentowe oraz nagrody jubileuszowe	Rezerwa na udzielone zobowiązania i gwarancje	Inne rezerwy*	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2009 roku, w tym:	9 352	365 186	78 250	113 228	566 016
Rezerwa krótkoterminowa	9 352	46 648	78 250	113 228	247 478
Rezerwa długoterminowa	-	318 538	-	-	318 538
Utworzenie/aktualizacja rezerw	338	37	77 184	6 035	83 594
Wykorzystanie rezerw/ rozwiązanie rezerw	(1 000)	(24 897)	(80 179)	(31 740)	(137 816)
Różnice kursowe	-	-	(80)	-	(80)
Inne zmiany i reklasyfikacje	(568)	(24)	-	1 249	657
Stan na dzień 30 czerwca 2009 roku, w tym:	8 122	340 302	75 175	88 772	512 371
Rezerwa krótkoterminowa	8 122	37 734	75 175	88 772	209 803
Rezerwa długoterminowa	-	302 568	-	-	302 568

* Pozycja „Inne rezerwy” obejmuje m.in.: rezerwę restrukturyzacyjną w kwocie 50 662 tysięcy złotych oraz rezerwę na potencjalne roszczenia z tytułu sprzedaży wierzytelności w kwocie 30 720 tysięcy złotych.

Rezerwy na sprawy sporne utworzone zostały w wysokości oczekiwanych wpływów korzyści ekonomicznych.

28. Zobowiązania pozabilansowe

Zobowiązania warunkowe

Programy subemisji

Na dzień 30 czerwca 2010 roku funkcjonowały następujące programy papierów wartościowych objęte subemisją (maksymalne zobowiązanie Grupy Kapitałowej do objęcia papierów wartościowych):

Emitent papierów wartościowych z gwarancją przejęcia emisji	Rodzaj gwarantowanych papierów wartościowych	Zobowiązania pozabilansowe gwarancyjne	Okres obowiązywania umowy	Rodzaj subemisji
Spółka A	obligacje korporacyjne	480 000	2013.07.31	Umowa Emisji Obligacji*
Spółka B	obligacje korporacyjne	460 000	2025.12.31	Umowa Emisji Obligacji*
Spółka C	obligacje korporacyjne	199 786	2010.11.08	Umowa Emisji Obligacji*
Spółka D	obligacje korporacyjne	164 881	2012.01.02	Umowa Emisji Obligacji*
Spółka E	obligacje korporacyjne	36 000	2016.12.30	Umowa Emisji Obligacji*
Spółka F	obligacje korporacyjne	13 000	2018.12.31	Umowa Emisji Obligacji*
Podmiot A	obligacje komunalne	11 000	2025.12.31	Umowa Emisji Obligacji*
Razem		1 364 667		

* Dotyczy Umowy Organizacji, Prowadzenia i Obsługi Programu Emisji Obligacji.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku funkcjonowały następujące programy papierów wartościowych objęte subemisją (maksymalne zobowiązanie Grupy Kapitałowej do objęcia papierów wartościowych):

Emitent papierów wartościowych z gwarancją przejęcia emisji	Rodzaj gwarantowanych papierów wartościowych	Zobowiązania pozabilansowe gwarancyjne	Okres obowiązywania umowy	Rodzaj subemisji
Spółka A	obligacje korporacyjne	500 000	2025.12.31	Umowa Emisji Obligacji*
Spółka B	obligacje korporacyjne	199 786	2010.11.08	Umowa Emisji Obligacji*
Spółka C	obligacje korporacyjne	119 915	2012.01.02	Umowa Emisji Obligacji*
Spółka D	obligacje korporacyjne	44 500	2016.12.30	Umowa Emisji Obligacji*
Spółka E	obligacje korporacyjne	13 000	2018.12.31	Umowa Emisji Obligacji*
Podmiot A	obligacje komunalne	15 000	2025.12.31	Umowa Emisji Obligacji*
Razem		892 201		

* Dotyczy Umowy Organizacji, Prowadzenia i Obsługi Programu Emisji Obligacji.

Wszystkie papiery wartościowe objęte przez Grupę Kapitałową subemisją zaliczają się do papierów z nieograniczoną zbywalnością, nienotowanych na giełdach i nieznajdujących się w regulowanym obrocie pozagiełdowym.

Zobowiązania umowne

Na dzień 30 czerwca 2010 roku kwota zobowiązań umownych dotyczących wartości niematerialnych wynosiła 1 100 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2009 roku wynosiła 1 748 tysięcy złotych).

Udzielone zobowiązania finansowe

	30.06.2010	31.12.2009
Podmioty finansowe	874 308	783 978
Podmioty niefinansowe	26 615 757	24 786 905
Podmioty budżetowe	1 307 750	1 814 276
Razem	28 797 815	27 385 159
w tym: udzielone zobowiązania nieodwołalne	6 751 271	6 985 527

Udzielone zobowiązania finansowe zostały wykazane w wartościach nominalnych.

Udzielone zobowiązania gwarancyjne

Gwarancje i poręczenia	30.06.2010	31.12.2009
Podmioty finansowe	1 528 137	22 587
Podmioty niefinansowe	6 767 078	5 101 594
Podmioty budżetowe	590 297	373 300
Razem	8 885 512	5 497 481

Pozabilansowe zobowiązania otrzymane

	30.06.2010	31.12.2009
finansowe	280 077	843 627
gwarancyjne	4 231 468	3 736 394
Razem	4 511 545	4 580 021

Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań warunkowych

Na dzień 30 czerwca 2010 roku oraz na dzień 31 grudnia 2009 roku Grupa Kapitałowa nie posiadała aktywów obciążonych zastawem zabezpieczającym.

29. Sprawy sporne

Według stanu na dzień 30 czerwca 2010 roku, łączna wartość postępowań sądowych, w których Bank jest pozwany wynosiła 182 619 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2009 roku 232 234 tysięcy złotych), a kwota łącznej wartości postępowań sądowych z powództwa Banku wynosiła 87 361 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2009 roku wynosiła 71 114 tysięcy złotych).

Poniżej przedstawiono opis najistotniejszych spraw spornych PKO Banku Polskiego SA:

a) Postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających konkurencję

Bank jest stroną postępowania wszczętego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) postanowieniem z dnia 23 kwietnia 2001 roku na wniosek Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji – Związek Pracodawców przeciwko operatorom systemu płatniczego Visa, Europay oraz bankom – emitentom kart Visa oraz Europay/Eurocard/Mastercard. Postępowanie dotyczy praktyk ograniczających konkurencję na rynku płatności za pomocą kart płatniczych w Polsce, mających polegać na wspólnym ustalaniu opłaty „interchange” za transakcje dokonane kartami systemu Visa oraz Europay/Eurocard/Mastercard, a także ograniczaniu dostępu do rynku podmiotom zewnętrznym. Dnia 29 grudnia 2006 roku UOKiK uznał praktyki polegające na wspólnym ustalaniu opłaty interchange za ograniczające konkurencję oraz nakazał ich zaniechania, jednocześnie nakładając m.in. na PKO Bank Polski SA karę pieniężną w kwocie 16 597 tysięcy złotych. Na dzień 31 grudnia 2007 roku Bank posiadał zobowiązanie na powyższą kwotę. Bank złożył odwołanie od decyzji Prezesa UOKiK do sądu okręgowego w dniu 19 stycznia 2007 roku. Prezes UOKiK przekazał pod koniec października 2007 roku całość dokumentacji do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, tj. odwołania banków od decyzji, zażalenia banków na rygor natychmiastowej wykonalności nadany rozstrzygnięciu decyzji oraz zażalenia banków na koszty postępowania. Sąd rozpoczął czynności wynikające z kodeksu postępowania cywilnego, w tym m.in. zaważwał strony do udzielenia odpowiedzi na odwołania. W dniu 21 stycznia 2008 roku Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w sprawie odwołania Banku od Decyzji Prezesa UOKiK nr DAR 15/2006 z dnia 29 grudnia 2006 roku, wydał Postanowienie, na mocy którego postanowił wstrzymać wykonanie przedmiotowej Decyzji w pkt. I (nakaz zaniechania wspólnego ustalania wysokości stawek opłaty interchange). Po rozpoznaniu w dniu 12 listopada 2008 roku Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyrokiem z dnia 12 listopada 2008 roku zmienił zaskarżoną Decyzję w zakresie pkt. I, II, III i V w ten sposób, że nie stwierdził stosowania praktyki ograniczającej konkurencję polegającej na uczestniczeniu przez banki uczestników postępowania, w tym PKO Bank Polski SA w porozumieniu ograniczającym konkurencję na rynku usług acquiringowych związanych z regulowaniem zobowiązań konsumentów wobec akceptantów z tytułu płatności za nabywane przez konsumentów towary i usługi za pomocą kart płatniczych na terytorium Polski poprzez wspólne ustalanie wysokości

stawek opłaty interchange pobieranej od transakcji dokonywanych kartami systemu VISA i MasterCard w Polsce. W dniu 12 stycznia 2009 roku prezes UOKiK złożył apelację od wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumenta uchylającego decyzje prezesa UOKiK. Odpowiedź na apelację została złożona przez Bank w dniu 13 lutego 2009 roku. W dniu 22 kwietnia 2010 roku Sąd Apelacyjny uchylił wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Na dzień 30 czerwca 2010 roku kwota zobowiązania z tytułu powyższej kary wynosiła 16 597 tysięcy złotych i od dnia 31 grudnia 2007 roku nie uległa zmianie.

W związku z decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 12 grudnia 2008 roku o nałożeniu na PKO Bank Polski SA kary pieniężnej za wprowadzenie w błąd konsumentów w trakcie kampanii reklamowej lokaty terminowej „Max Lokata”, Bank ustalił zobowiązanie na powyższą karę. Kwota zobowiązania na dzień 30 czerwca 2010 wynosiła 5 712 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2009 roku wynosiła 5 712 tysięcy złotych). W dniu 2 stycznia 2009 roku Bank złożył do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów odwołanie od decyzji Prezesa UOKiK. 10 marca 2010 roku Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał wyrok oddalający odwołanie Banku i utrzymujący w mocy decyzję UOKiK z dnia 12 grudnia 2008 roku. Wyrok SOKiK został doręczony pełnomocnikowi procesowemu Banku w dniu 19 kwietnia 2010 roku. Wyrok nie jest prawomocny. W dniu 4 maja 2010 roku Bank wniósł apelację od wyroku.

b) Roszczenia reprivatyzacyjne w stosunku do nieruchomości posiadanych przez Grupę Kapitałową

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego toczą się trzy postępowania administracyjne o stwierdzenie nieważności decyzji administracyjnych wydanych przez organy administracji publicznej, a dotyczących nieruchomości posiadanych przez Bank, które to postępowania, w przypadku ich negatywnego dla Banku rozstrzygnięcia skutkować mogą zgłoszeniem roszczeń reprivatyzacyjnych. Zważywszy na aktualny stan przedmiotowych postępowań dotyczących stwierdzenia nieważności decyzji i orzeczeń organów administracji publicznej, nie jest obecnie możliwe określenie ich ewentualnych negatywnych skutków finansowych dla Banku. Ponadto w odniesieniu do dwóch nieruchomości Banku zostały zgłoszone roszczenia przez byłych właścicieli (toczą się postępowania sądowe). Do dnia 30 czerwca 2010 roku nie nastąpiły dalsze zmiany w przedmiotowej sprawie.

Zarząd PKO Banku Polskiego SA uważa, że prawdopodobieństwo zaistnienia poważnych roszczeń wobec Banku z tytułu powyższych postępowań jest niewielkie.

30. Informacje uzupełniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Na środki pieniężne oraz ekwiwalenty środków pieniężnych składają się gotówka w kasie oraz na rachunku nosto w Narodowym Banku Polskim, a także należności od banków w rachunku bieżącym oraz inne środki pieniężne o terminie wymagalności do 3 miesięcy licząc od daty nabycia.

	30.06.2010	31.12.2009	30.06.2009
Kasa, środki w Banku Centralnym	4 925 803	7 094 350	2 861 363
Bieżące należności od instytucji finansowych	3 018 686	1 898 043	3 944 390
Razem	7 944 489	8 992 393	6 805 753

Przepływy pieniężne z tytułu odsetek i dywidend otrzymanych i wypłaconych

Przychody z tytułu odsetek - otrzymane	01.01. - 30.06.2010	01.01. - 30.06.2009
Odsetki otrzymane z tytułu udzielonych kredytów i udzielonych pożyczek	3 474 517	3 229 641
Odsetki otrzymane od papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	251 177	171 479
Odsetki otrzymane z tytułu lokat	82 060	102 529
Odsetki otrzymane od inwestycyjnych papierów wartościowych	223 269	242 648
Odsetki otrzymane od papierów z portfela przeznaczone do obrotu	74 043	38 839
Pozostałe odsetki otrzymane (głównie z tytułu rachunków bieżących, zrealizowanych gwarancji, skupionych wierzytelności, korekt odsetek lat ubiegłych oraz odsetek od pozostałych należności sektora finansowego)	1 843 076	1 024 981
Razem	5 948 142	4 810 117

Przychody z tytułu dywidend - otrzymane	01.01. - 30.06.2010	01.01. - 30.06.2009
Dywidendy otrzymane od jednostek współzależnych i stowarzyszonych	107	94
Dywidendy otrzymane od pozostałych podmiotów	1 527	2 192
Razem	1 634	2 286

Koszty z tytułu odsetek - zapłacone	01.01. - 30.06.2010	01.01. - 30.06.2009
Odsetki zapłacone z tytułu depozytów	(2 114 791)	(1 359 736)
Odsetki zapłacone z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek	(34 470)	(62 587)
Odsetki zapłacone z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(42 451)	(65 237)
Pozostałe odsetki zapłacone (głównie z tytułu premii od dłużnych papierów wartościowych, odsetki od zobowiązań z tytułu zabezpieczeń pieniężnych, odsetki od rachunków bieżących środków funduszy specjalnego przeznaczenia)	(926 352)	(843 201)
Razem	(3 118 064)	(2 330 761)

Przepływy z tytułu dywidend - wypłacone	01.01. - 30.06.2010	01.01. - 30.06.2009
Dywidendy wypłacone udziałowcom niesprawującym kontroli	-	(32 620)
Razem	-	(32 620)

31. Transakcje ze Skarbem Państwa i jednostkami powiązanymi

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej wykazano należności i papiery wartościowe oraz zobowiązania z tytułu transakcji ze Skarbem Państwa, jednostkami budżetowymi oraz podmiotami, w których udziałowcem jest Skarb Państwa.

Na mocy ustawy z dnia 30 listopada 1995 roku o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2003 roku; Nr 119, poz. 1115, z późn. zm.), PKO Bank Polski SA otrzymuje środki z budżetu państwa tytułem wykupu odsetek od kredytów mieszkaniowych.

	01.01.- 30.06.2010	01.01.- 30.06.2009
Przychody memoriałowe z tytułu przejściowego wykupu przez budżet państwa odsetek od kredytów mieszkaniowych „starego” portfela	87 848	96 532
Przychody otrzymane kasowo z tytułu z tytułu przejściowego wykupu przez budżet państwa odsetek od kredytów mieszkaniowych „starego” portfela	53 013	38 052
Różnica pomiędzy przychodami memoriałowymi a kasowymi – pozycja „Kredyty i pożyczki udzielone klientom”.	34 835	58 480

W dniu 29 listopada 2000 roku przyjęto ustawę o objęciu poręczeniami Skarbu Państwa spłaty niektórych kredytów mieszkaniowych (Dz. U. z 2000 roku, Nr 122, poz. 1310 z późn. zm.), która weszła w życie 1 stycznia 2001 roku. Objęcie poręczeniami Skarbu Państwa należności wynikających z kredytów mieszkaniowych „starego” portfela spowodowało neutralizację ryzyka niespłacalności tych kredytów. Wykonanie przez Skarb Państwa umów poręczenia następuje w przypadku niedokonania przez kredytobiorcę spłaty kredytów w terminach wynikających z umowy kredytowej. Odpowiedzialność Skarbu Państwa ma charakter posiłkowy i skutkuje wówczas, gdy egzekwowanie niespłaconej części kredytów i odsetek, które Bank ma obowiązek podjąć, zanim wystąpi z roszczeniem do Skarbu Państwa, okaże się nieskuteczne. Powyższa ustawa obejmuje poręczeniem 90% pozostałych do spłaty kwot kredytów zaciągniętych, a jeszcze niespłaconych przez spółdzielnie mieszkaniowe. W wyniku wykonania obowiązków poręczyciela Skarb Państwa, zgodnie z instytucją poręczenia, wstępuje w prawa zaspokojonego wierzyciela (Banku) i staje się tym samym wierzycielem w stosunku do kredytobiorcy.

PKO Bank Polski SA prowadzi rozliczenia związane z wykupem odsetek od kredytów mieszkaniowych przez Budżet Państwa i z tego tytułu otrzymuje prowizje.

	01.01.- 30.06.2010	01.01.- 30.06.2009
Przychody z tytułu prowizji	3 716	3 631

Od 1 stycznia 1996 roku Bank został generalnym dystrybutorem znaków wartościowych, z czego otrzymuje prowizje od Budżetu Państwa.

	01.01.- 30.06.2010	01.01.- 30.06.2009
Przychody z tytułu prowizji	13 665	9 651

Dom Maklerski PKO Banku Polskiego SA pełni funkcję agenta emisji skarbowych obligacji detalicznych na podstawie umowy zawartej 11 lutego 2003 roku pomiędzy Ministrem Finansów a PKO Bankiem Polskim SA. Dom Maklerski PKO Banku Polskiego SA na podstawie tej umowy otrzymuje wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji agenta emisji.

	01.01.- 30.06.2010	01.01.- 30.06.2009
Przychody z tytułu prowizji	16 354	21 890

Istotne transakcje PKO Banku Polskiego SA z jednostkami powiązanymi ze Skarbem Państwa

	30.06.2010			31.12.2009		
Podmiot	Należności ogółem	Zobowiązania ogółem	Zobowiązania pozabilansowe udzielone o charakterze gwarancyjnym i finansowym	Należności ogółem	Zobowiązania ogółem	Zobowiązania pozabilansowe udzielone o charakterze gwarancyjnym i finansowym
Podmiot 1	458 250	-	305 500	1 533 250	-	1 155 500
Podmiot 2	440 055	-	276 489	357 919	-	286 807
Podmiot 3	409 952	400 030	398 088	414 164	-	400 225
Podmiot 4	343 732	27 220	248 275	327 619	141 797	245 258
Podmiot 5	266 667	130 401	940 930	316 667	-	130 146
Podmiot 6	180 655	191 536	149 345	200 000	179 408	85 000
Podmiot 7	73 026	21 112	326 974	-	-	-
Podmiot 8	72 460	-	-	78 498	-	-
Podmiot 9	57 650	-	12 295	38 272	-	11 644
Podmiot 10	53 078	29 185	12 922	35 905	25 192	4 139
Podmiot 11	50 751	85 356	31 249	59 466	39 944	106 898
Podmiot 12	45 511	19 358	-	54 613	-	-
Podmiot 13	41 458	-	-	41 082	-	-
Podmiot 14	38 494	-	-	42 978	-	-
Podmiot 15	25 593	-	2 008	29 469	-	945
Pozostałe istotne zaangażowania	116 356	1 093 020	2 223 243	378 014	3 540 719	857 527
Razem	2 673 688	1 997 218	4 927 318	3 907 916	3 927 060	3 284 089

Na dzień 30 czerwca 2010 roku oraz odpowiednio na dzień 31 grudnia 2009 na powyższe należności nie zostały utworzone istotne odpisy z tytułu utraty wartości.

32. Transakcje z podmiotami powiązanymi kapitałowo

Wszystkie opisane poniżej transakcje z podmiotami powiązanymi kapitałowo zostały zawarte na warunkach nieodbiegających od warunków rynkowych. Terminy spłat transakcji mieszczą się w przedziale od jednego miesiąca do dziesięciu lat.

30 czerwca 2010 roku

Podmiot	Należności netto	w tym kredyty brutto	Zobowiązania	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Udzielone zobowiązania pozabilansowe
Sopot Zdrój Sp. z o.o.	219 886	219 886	7 344	2 600	2 600	4	4	-
Centrum Majkowskiego Sp. z o.o.	-	-	4 921	3	3	66	66	-
Kamienica Morska Sp. z o.o.	-	-	158	3	3	-	-	-
Promenada Sopocka Sp. z o.o.	45 915	45 915	927	549	549	-	-	-
Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	-	-	13 543	1	1	119	119	-
Agencja Inwestycyjna CORP SA	64	-	60	320	-	1 288	-	-
CENTRUM HAFFNERA Sp. z o.o.	-	-	1 235	4	4	-	-	-
Centrum Obsługi Biznesu Sp. z o.o.	32 576	32 519	21 925	371	371	274	274	-
Bank Pocztowy SA	-	-	143	31	24	1 354	319	1 372
Kolej Gondolowa Jaworzyna Krynicka SA	-	-	66	1	1	3	3	-
Razem	298 441	298 300	50 322	3 883	3 556	3 108	785	1 372

31 grudnia 2009 roku

Podmiot	Należności netto	w tym kredyty brutto	Zobowiązania	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Udzielone zobowiązania pozabilansowe
Sopot Zdrój Sp. z o.o.	229 852	229 852	6 999	10 196	10 196	27	27	-
Centrum Majkowskiego Sp. z o.o.	-	-	4 904	5	5	151	151	-
Kamienica Morska Sp. z o.o.	-	-	328	5	5	-	-	-
Promenada Sopocka Sp. z o.o.	45 555	45 555	689	1 926	1 926	1	1	-
Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	-	-	437	1	1	47	47	-
Agencja Inwestycyjna CORP SA	-	-	58	-	-	1 784	-	-
CENTRUM HAFFNERA Sp. z o.o.	-	-	151	12	12	321	321	4 108
Centrum Obsługi Biznesu Sp. z o.o.	32 627	32 627	23 313	1 146	1 146	686	686	-
Bank Pocztowy SA	-	-	294	28	28	3 229	3 229	1 156
Razem	308 034	308 034	37 173	13 319	13 319	6 246	4 462	5 264

33. Świadczenia dla kluczowego personelu kierowniczego PKO Banku Polskiego SA

a) krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Wynagrodzenia otrzymane od PKO Banku Polskiego SA

	01.01- 30.06.2010	01.01- 30.06.2009
Zarząd Banku		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	2 970	954
Rada Nadzorcza Banku		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	147	140
Razem wynagrodzenia	3 117	1 094

Wynagrodzenia otrzymane od jednostek powiązanych (innych niż Skarb Państwa i jednostki powiązane ze Skarbem Państwa)

	01.01- 30.06.2010	01.01- 30.06.2009
Zarząd Banku		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	116	636
Rada Nadzorcza Banku		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	-	21
Razem wynagrodzenia	116	657

b) świadczenia po okresie zatrudnienia

W okresach 6 miesięcy zakończonych odpowiednio dnia 30 czerwca 2010 oraz 30 czerwca 2009 roku nie wypłacono świadczeń po okresie zatrudnienia.

c) pozostałe świadczenia długoterminowe

W okresach 6 miesięcy zakończonych odpowiednio dnia 30 czerwca 2010 roku oraz dnia 30 czerwca 2009 roku nie wypłacono świadczeń zaliczanych do „pozostałych świadczeń długoterminowych”.

d) świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy

W okresach 6 miesięcy zakończonych odpowiednio dnia 30 czerwca 2010 roku oraz dnia 30 czerwca 2009 roku nie wypłacono świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy.

e) płatności w formie akcji własnych

W okresach 6 miesięcy zakończonych odpowiednio dnia 30 czerwca 2010 roku oraz dnia 30 czerwca 2009 roku nie wypłacono świadczeń w formie płatności akcjami własnymi.

Kredyty, pożyczki, gwarancje i inne pożyczki świadczone przez Bank na rzecz kierownictwa i pracowników

	30.06.2010	31.12.2009
Pracownicy	1 460 950	1 384 420
Członkowie Zarządu	186	135
Członkowie Rady Nadzorczej Banku	2 699	2 466
Razem	1 463 835	1 387 021

Warunki oprocentowania i terminy spłaty należności nie odbiegają od warunków rynkowych i terminów spłaty dla podobnych produktów bankowych.

Wynagrodzenie członków zarządów i rad nadzorczych spółek zależnych Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA

	01.01- 30.06.2010	01.01- 30.06.2009
Zarząd		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	8 578	9 214
Rada Nadzorcza		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	446	1 929
Łączna kwota świadczeń	9 024	11 143

34. Zmiany w Spółkach wchodzących w skład Grupy Kapitałowej

Poniżej przedstawiono informacje dotyczące transakcji nabycia akcji lub udziałów jednostek zależnych, współzależnych i stowarzyszonych (bezpośrednio jak i pośrednio), które miały miejsce w I półroczu 2010 roku:

a) dotyczące WISŁOK Inwestycje Sp. z o.o.

W dniu 26 lutego 2010 roku wszystkie posiadane przez PKO BP Inwestycje Sp. z o.o. - spółkę zależną od PKO Banku Polskiego SA – udziały w spółce WISŁOK Inwestycje Sp. z o.o. przeszły na własność spółki JEDYNKA SA z siedzibą w Rzeszowie w efekcie spełnienia wszystkich warunków zawartych w Warunkowej Umowie Sprzedaży Udziałów z dnia 23 listopada 2009 roku.

Cena sprzedaży wyżej wymienionych udziałów wyniosła 3 952 tysiące złotych.

b) dotyczące BFL Nieruchomości Sp. z o.o.

W dniu 5 marca 2010 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki BFL Nieruchomości Sp. z o.o. o łączną kwotę 2 000 tysięcy złotych. W wyniku wyżej wymienionego podwyższenia kapitał zakładowy spółki wynosi 9 100 tysięcy złotych i dzieli się na 18 200 udziałów o wartości nominalnej 500 złotych każdy.

Wszystkie udziały w podwyższonym kapitale zostały objęte przez Bankowy Fundusz Leasingowy SA – spółkę zależną od PKO Banku Polskiego SA - za cenę równą wartości nominalnej obejmowanych udziałów.

Według stanu na 30 czerwca 2010 roku udział Bankowego Funduszu Leasingowego SA w kapitale zakładowym spółki i w głosach na zgromadzeniu wspólników wynosi 99,9945%.

c) dotyczące PKO Inwestycje - Międzyzdroje Sp. z o.o.

W dniu 26 marca 2010 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym została zarejestrowana zmiana nazwy spółki PKO Inwestycje – Międzyzdroje Sp. z o.o. na PKO BP Inwestycje – Rezydencja Flotylla Sp. z o.o.

d) dotyczące Baltic Dom 2 Sp. z o.o.

W dniu 7 kwietnia 2010 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym została zarejestrowana zmiana nazwy spółki Baltic Dom 2 Sp. z o.o. na PKO BP Inwestycje – Sarnia Dolina Sp. z o.o.

e) dotyczące Bankowy Leasing Sp. z o.o.

W dniu 27 kwietnia 2010 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki Bankowy Leasing Sp. z o.o. o łączną kwotę 2 700 tysięcy złotych. W wyniku wyżej wymienionego podwyższenia kapitał zakładowy spółki wynosi 19 000 tysięcy złotych i dzieli się na 38 000 udziałów o wartości nominalnej 500 złotych każdy.

Wszystkie udziały w podwyższonym kapitale zostały objęte przez Bankowy Fundusz Leasingowy SA – spółkę zależną od PKO Banku Polskiego SA - za cenę równą wartości nominalnej obejmowanych udziałów.

Według stanu na 30 czerwca 2010 roku udział Bankowego Funduszu Leasingowego SA w kapitale zakładowym spółki i w głosach na zgromadzeniu wspólników wynosi 99,9974%.

f) dotyczące PKO BP Inwestycje – Sarnia Dolina Sp. z o.o.

W dniu 23 czerwca 2010 roku PKO BP Inwestycje Sp. z o.o. – spółka zależna od PKO Banku Polskiego SA wniosła dopłatę do spółki PKO BP Inwestycje – Sarnia Dolina Sp. z o.o. w wysokości 210 tysięcy złotych.

oraz zdarzenia, które będą miały wpływ na strukturę Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA w następnych kwartałach 2010 roku:

g) dotyczące KREDOBANK SA

W I półroczu 2010 roku PKO Bank Polski SA przekazał do KREDOBANK SA środki w wysokości 367,5 miliona UAH z tytułu zapisu na akcje nowej XX emisji. Wyżej wymienione podwyższenie zostało zarejestrowane w dniu 22 lipca 2010 roku.

h) dotyczące BFL Nieruchomości Sp. z o.o.

W dniu 24 czerwca 2010 roku Bankowy Fundusz Leasingowy SA – spółka zależna od PKO Banku Polskiego SA - przekazała do spółki BFL Nieruchomości Sp. z o.o. środki w wysokości 800 tysięcy złotych z tytułu objęcia udziałów w podwyższonym kapitale spółki. Wyżej wymienione podwyższenie kapitału wymaga zarejestrowania w Krajowym Rejestrze Sądowym.

35. Objasnienie różnic między wcześniej publikowanymi sprawozdaniami a niniejszym sprawozdaniem finansowym

W I półroczu 2010 roku nie dokonano zmian w odniesieniu do wcześniej publikowanych sprawozdań finansowych.

36. Cele i zasady zarządzania ryzykiem związanym z instrumentami finansowymi

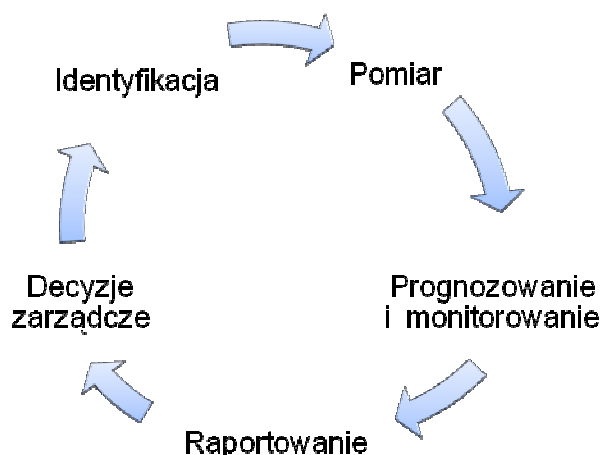
Zarządzanie ryzykiem jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych zarówno w PKO Banku Polskim SA, jak i w pozostałych spółkach Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA, w szczególności w KREDOBANK SA oraz w Grupie Kapitałowej Bankowego Funduszu Leasingowego SA. Zarządzanie ryzykiem ma na celu zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa oraz rentowności działalności biznesowej w zmieniającym się otoczeniu prawnym i ekonomicznym.

Działalność bankowa jest narażona na wiele rodzajów ryzyka, między innymi na ryzyko kredytowe, stopy procentowej, walutowe, płynności, instrumentów pochodnych, operacyjne, braku zgodności, strategiczne i reputacji. Kontrolowanie wpływu tych rodzajów ryzyka na funkcjonowanie Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA należy do najważniejszych celów zarządzania Bankiem oraz Grupą Kapitałową, a poziom ryzyka stanowi ważny składnik procesu planistycznego.

Na proces zarządzania ryzykiem bankowym w Grupie Kapitałowej składają się następujące elementy:

- identyfikacja ryzyka – identyfikacja aktualnych i potencjalnych źródeł ryzyka oraz szacowanie istotności potencjalnego wpływu danego rodzaju ryzyka na Grupę Kapitałową (częstotliwość, dotkliwość),
- pomiar ryzyka – zdefiniowanie miar ryzyka adekwatnych do rodzaju i istotności ryzyka, dostępności danych oraz ilościowa kwantyfikacja ryzyka za pomocą zdefiniowanych miar,
- prognozowanie i monitorowanie ryzyka – sporządzanie prognoz poziomu ryzyka oraz monitorowanie odchyleń realizacji od prognoz oraz założonych punktów odniesienia (np. limitów, wartości progowych, planów, pomiarów z poprzedniego okresu, wydanych rekomendacji i zaleceń),
- raportowanie ryzyka – cykliczne informowanie Kierownictwa o wynikach pomiaru ryzyka, podjętych działaniach i rekomendacjach działań; zakres, częstotliwość oraz forma raportowania jest dostosowana do szczebla zarządczego odbiorców,
- decyzje zarządcze – podejmowanie decyzji wpływających na kształt procesu zarządzania lub poziom ryzyka (m.in.: wydawanie regulacji wewnętrznych, określanie tolerancji na ryzyko, ustalanie wysokości limitów i wartości progowych, wydawanie zaleceń, podejmowanie decyzji o wykorzystywaniu narzędzi wspierających zarządzanie ryzykiem).

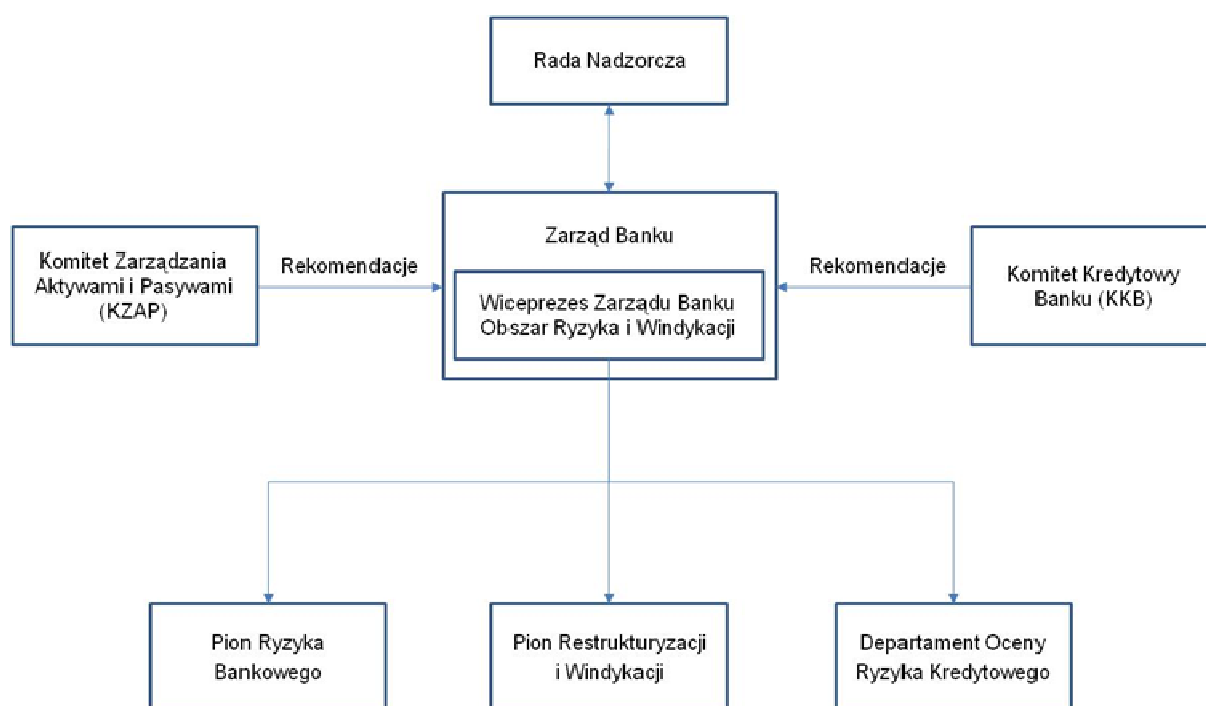
Schemat procesu zarządzania ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem w Grupie Kapitałowej opiera się na następujących zasadach:

- zachowana jest niezależność organizacyjna obszaru ryzyka i windykacji od działalności biznesowej,
- zarządzanie ryzykiem jest zintegrowane z systemami planistycznymi i kontrolingowymi,
- obszar ryzyka i windykacji wspiera na bieżąco realizację celów biznesowych przy zachowaniu akceptowalnego poziomu ryzyka,
- poziom ryzyka jest na bieżąco kontrolowany,
- model zarządzania ryzykiem jest na bieżąco dostosowywany do nowych czynników i źródeł ryzyka.

Schemat organizacji zarządzania ryzykiem

Proces zarządzania ryzykiem jest nadzorowany przez Radę Nadzorczą Banku, która regularnie otrzymuje informacje o profilu ryzyka w Banku i Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA oraz najważniejszych działaniach podejmowanych w zakresie zarządzania ryzykiem.

Zarząd Banku odpowiada za strategiczne zarządzanie ryzykiem, w tym za nadzorowanie i monitorowanie działań podejmowanych przez Bank w zakresie zarządzania ryzykiem. Zarząd Banku podejmuje najważniejsze decyzje mające wpływ na profil ryzyka Banku oraz uchwała regulacje wewnętrzne określające system zarządzania ryzykiem. Zarządzanie ryzykiem – w zakresie przyznanych kompetencji – prowadzą komórki organizacyjne Centrali Banku zgrupowane w ramach Pionu Ryzyka Bankowego, Pionu Restrukturyzacji i Windykacji oraz Departament Oceny Ryzyka Kredytowego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym, ryzykiem stopy procentowej, ryzykiem walutowym, ryzykiem płynności w Banku wspierają następujące komitety:

- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami („KZAP”),
- Komitet Kredytowy Banku („KKB”),
- Komitet Kredytowy Centrali („KKC”),
- komitety kredytowe działające w regionalnych oddziałach detalicznych i korporacyjnych.

KZAP oraz KKB są komitetami, którym przewodniczy Wiceprezes Zarządu Banku nadzorujący Obszar Ryzyka i Windykacji.

KZAP podejmuje decyzje w zakresie przyznanych kompetencji oraz wydaje rekomendacje dla Zarządu Banku w zakresie zarządzania portfelowym ryzykiem kredytowym, zarządzania ryzykiem stopy procentowej, ryzykiem walutowym, ryzykiem płynności oraz zarządzania aktywami i pasywami Banku.

KKB podejmuje decyzje kredytowe w odniesieniu do pojedynczych znaczących wartościowo zaangażowań kredytowych, bądź wydaje rekomendacje w tym zakresie dla Zarządu Banku.

KKC wspiera swoimi rekomendacjami podejmowanie decyzji przez właściwych dyrektorów zarządzających i członków Zarządu Banku, a komitety kredytowe działające w regionach dyrektorów oddziałów i dyrektorów Regionalnych Oddziałów Korporacyjnych w odniesieniu do spraw o wyższym poziomie ryzyka.

Bank sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem poszczególnych spółek zależnych Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA. W ramach tego nadzoru Bank określa i akceptuje strategię rozwoju spółek, również w zakresie poziomu ryzyka, nadzoruje systemy zarządzania ryzykiem w spółkach oraz wspiera ich rozwój, jak również uwzględnia poziom ryzyka działalności poszczególnych spółek w ramach systemu monitorowania i raportowania ryzyka na poziomie Grupy Kapitałowej.

Priorytetem Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA w I połowie 2010 roku było utrzymywanie silnej pozycji kapitałowej oraz przyrost stabilnej bazy depozytowej, które warunkują wzrost portfela kredytowego Banku.

W konsekwencji tego w I połowie 2010 roku Bank:

- kontynuował działania mające na celu pozyskanie nowych depozytów od swoich klientów,
- uwzględniał w stosowanych metodach pomiaru ryzyka bankowego uwarunkowania wynikające z kryzysu finansowego (m.in. w zakresie scenariuszy stres-testowych).

W I połowie 2010 roku Bank nieznacznie złagodził prowadzoną od IV kwartału 2008 roku, politykę zaostrzonych wymogów kredytowych związanych z udzielaniem kredytów dla osób fizycznych w walutach obcych objawiającej się m.in. w zwiększonych wymogach dotyczących minimalnego wkładu własnego przy kredytach hipotecznych, w ograniczeniach w kredytowaniu klientów obciążonych wysokim poziomem ryzyka kredytowego oraz podniesieniu marż kredytowych dla nowo udzielanych kredytów dla klientów bankowości korporacyjnej oraz detalicznej. Liberalizacja polegała na zwiększeniu dopuszczalnego maksymalnego poziomu LTV dla kredytów mieszkaniowych udzielanych klientom indywidualnym w EURO.

Z uwagi na rosnące koszty utrzymania gospodarstw domowych Bank dokonał w I połowie 2010 roku aktualizacji parametrów wykorzystywanych w ocenie zdolności kredytowej klientów indywidualnych m.in. takich jak: minimalne wydatki stałe i wydatki na bieżącą konsumpcję.

36.1. Identyfikacja istotnych rodzajów ryzyka

Istotność poszczególnych rodzajów ryzyka ustalana jest na poziomie Banku oraz poszczególnych spółek Grupy Kapitałowej. Przy określaniu kryteriów uznawania danego rodzaju ryzyka za istotne uwzględniany jest wpływ danego rodzaju ryzyka zarówno na działalność Banku, danej spółki Grupy Kapitałowej, jak również całej Grupy Kapitałowej, przy czym rozróżniane są trzy typy rodzajów ryzyka:

- z góry uznawane za istotne - podlegające aktywnemu zarządzaniu,
- potencjalnie istotne – dla nich przeprowadza się monitoring istotności,
- inne niezdefiniowane lub niewystępujące w Grupie Kapitałowej rodzaje ryzyka (nieistotne i niemonitorowane).

W oparciu o informacje ilościowe i jakościowe, cyklicznie dokonywana jest w Banku ocena istotności poszczególnych rodzajów ryzyka. Wynikiem oceny jest przypisanie danemu rodzajowi ryzyka poziomu istotne/nieistotne. Analogiczna ocena dokonywana jest cyklicznie w spółkach Grupy Kapitałowej. Monitoring dokonywany jest w szczególności w przypadku istotnej zmiany zakresu działalności lub profilu Banku albo spółki Grupy Kapitałowej.

36.2. Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Ryzyko kredytowe jest rozumiane jako ryzyko poniesienia strat w wyniku niewywiązania się kontrahenta z zobowiązań wobec banku lub jako ryzyko spadku wartości ekonomicznej wierzytelności banku w wyniku pogorszenia się zdolności kontrahenta do obsługi zobowiązań.

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest ograniczenie strat na portfelu kredytowym oraz minimalizacja ryzyka wystąpienia ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości, przy zachowaniu oczekiwanego poziomu dochodowości i wartości portfela kredytowego.

Bank oraz podmioty zależne Grupy Kapitałowej kierują się następującymi zasadami zarządzania ryzykiem kredytowym:

- transakcja kredytowa wymaga wszechstronnej oceny ryzyka kredytowego, której wyrazem jest rating wewnętrzny lub ocena scoringowa,
- pomiar ryzyka kredytowego transakcji kredytowych dokonywany jest na etapie rozpatrywania wniosku o udzielenie kredytu i cyklicznie w ramach monitorowania z uwzględnieniem zmieniających się warunków zewnętrznych oraz zmian sytuacji finansowej kredytobiorców,
- ocena ryzyka kredytowego ekspozycji istotnych ze względu na poziom ryzyka lub jej wartość jest poddawana dodatkowej weryfikacji przez służby oceny ryzyka kredytowego, niezależne od służb biznesowych,
- oferowane klientowi warunki transakcji kredytowej zależą od oceny poziomu ryzyka kredytowego generowanego przez tę transakcję,
- decyzje kredytowe mogą być podejmowane jedynie przez osoby do tego uprawnione,
- ryzyko kredytowe jest zdywersyfikowane pod względem obszarów geograficznych, sektorów gospodarki, produktów oraz klientów,
- oczekiwany poziom ryzyka kredytowego jest zabezpieczany poprzez przyjmowane przez Bank zabezpieczenia prawne, marże kredytowe pobierane od klientów oraz odpisy (rezerwy) z tytułu utraty wartości ekspozycji kredytowych.

Realizację wyżej wymienionych zasad zapewnia stosowanie przez Bank zaawansowanych metod zarządzania ryzykiem kredytowym, zarówno na poziomie pojedynczych ekspozycji kredytowych, jak i na poziomie całego portfela kredytowego Banku. Metody te są weryfikowane i rozwijane w kierunku zgodności z wymaganiami metod ratingów wewnętrznych (IRB), tzn. zaawansowanej metody pomiaru ryzyka kredytowego, która może być wykorzystywana do wyliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego po uzyskaniu przez Bank zgody Komisji Nadzoru Finansowego.

Spółki Grupy Kapitałowej, w których występuje istotny poziom ryzyka kredytowego (KREDO BANK SA, Grupa Kapitałowa BFL SA) zarządzają ryzykiem kredytowym indywidualnie, przy czym stosowane metodologie oceny i pomiaru ryzyka kredytowego dostosowane są do metodologii stosowanych w PKO Banku Polskim SA, przy uwzględnieniu specyfiki działalności.

Zmiana rozwiązań stosowanych przez spółki zależne Grupy Kapitałowej jest każdorazowo uzgadniana z jednostkami odpowiedzialnymi za zarządzanie ryzykiem w Banku.

Grupa Kapitałowa BFL SA oraz KREDO BANK SA cyklicznie dokonują pomiaru ryzyka kredytowego, a wyniki tego pomiaru przekazują do Banku.

W strukturach organizacyjnych KREDO BANK SA i Grupy Kapitałowej BFL SA funkcjonują komórki organizacyjne w obszarze ryzyka, które odpowiadają w szczególności za:

- opracowywanie metod oceny ryzyka kredytowego, tworzenia rezerw i odpisów,
- kontrolę i monitorowanie ryzyka kredytowego w procesie kredytowym,
- jakość oraz efektywność restrukturyzacji i procesu windykacji wierzytelności klientów.

Limity podejmowania decyzji kredytowych uzależnione są w tych spółkach w szczególności od: kwoty zaangażowania kredytowego wobec klienta, kwoty jednostkowej transakcji kredytowej oraz okresu transakcji kredytowej.

Proces podejmowania decyzji kredytowych w KREDO BANK SA i Grupie Kapitałowej BFL SA wspierają komitety kredytowe, które są aktywowane w przypadku transakcji kredytowych generujących podwyższony poziom ryzyka kredytowego.

Właściwe komórki organizacyjne Pionu Ryzyka Bankowego uczestniczą w zarządzaniu ryzykiem kredytowym w spółkach Grupy Kapitałowej przez opiniowanie projektów i okresowy przegląd przepisów wewnętrznych tych spółek odnoszących się do oceny ryzyka kredytowego oraz przygotowanie rekomendacji dotyczących zmian w projektach przepisów. Bank wspiera wdrożenie w spółkach Grupy Kapitałowej rekomendowanych zmian w zasadach oceny ryzyka kredytowego.

W I półroczu 2010 roku KREDO BANK SA dokonał centralizacji oceny ryzyka kredytowego oraz wprowadził wersję pilotażową Systemu Wczesnego Ostrzegania (SWO) obejmującego kredyty dla osób prawnych. Wprowadził SMS-owe informowanie klientów: zapobiegawczy SMS – na trzy dni przed terminem spłaty oraz SMS – trzeciego dnia przeterminowania spłaty zadłużenia kredytowego. Przeprowadził działania mające na celu systematyzację monitoringu operacji kredytowych, w szczególności poprzez opracowanie bazy o aktualnych umowach ubezpieczenia kredytów. Powołał Komitet ds. restrukturyzacji w celu podwyższenia efektywności działań w trakcie podejmowania decyzji o restrukturyzacji kredytów.

Główne kierunki wyznaczonej w I półroczu 2010 roku polityki zarządzania ryzykiem kredytowym Grupy Kapitałowej BFL SA obejmują zbudowanie bezpiecznego portfela leasingowego gwarantującego dodatnie skonsolidowane wyniki Grupy Kapitałowej BFL, bezpieczeństwo kapitału oraz dążenie do ograniczenia udziału należności zagrożonych w portfelu. W polityce zostały określone między innymi kryteria uznawania branż, klientów oraz przedmiotów za niepożądane a także limity na zaangażowania w poszczególne branże oraz limity koncentracji dla klientów. Celem Grupy Kapitałowej BFL SA jest rozwijanie działalności leasingowej poprzez bankowy kanał dystrybucji.

36.2.1. Pomiar ryzyka portfelowego

Metody pomiaru ryzyka kredytowego

W celu określenia poziomu ryzyka kredytowego oraz opłacalności portfeli kredytowych Bank wykorzystuje różne metody pomiaru i wyceny ryzyka kredytowego, w tym:

- prawdopodobieństwo niewypłacalności (PD),
- oczekiwaną stratę kredytową (EL),
- wartość zagrożoną ryzykiem kredytowym (CVaR),
- miary efektywności metodologii scoringowych (Accuracy Ratio),
- udział i strukturę kredytów zagrożonych (wg MSR),
- wskaźnik pokrycia kredytów zagrożonych (wg MSR) odpisami aktualizacyjnymi z tytułu utraty wartości (coverage ratio),
- koszt ryzyka.

PKO Bank Polski SA systematycznie rozwija zakres wykorzystywanych mierników ryzyka kredytowego z uwzględnieniem wymagań metody ratingów wewnętrznych (IRB), jak również rozszerza zakres stosowania miar ryzyka w celu pełnego pokrycia portfela kredytowego Banku tymi metodami.

Metody pomiaru portfelowego ryzyka kredytowego pozwalają m.in. na uwzględnienie ryzyka kredytowego w cenie produktów, ustalanie optymalnej wysokości punktów odjęcia oraz wyznaczanie stawek odpisów z tytułu utraty wartości.

Bank przeprowadza analizy oraz testy warunków skrajnych dotyczące wpływu potencjalnych zmian w otoczeniu makroekonomicznym na jakość portfela kredytowego Banku a wyniki prezentuje w raportach dla Kierownictwa Banku. Powyższe informacje umożliwiają identyfikowanie i podejmowanie działań ograniczających negatywne skutki wpływu niekorzystnych sytuacji rynkowych na wynik Banku.

Ocena ryzyka pojedynczych transakcji kredytowych jest dokonywana w Banku z wykorzystaniem metod scoringowych i ratingowych, które są tworzone, rozwijane i nadzorowane przez Pion Ryzyka Bankowego. Funkcjonowanie tych metod wspierają specjalistyczne aplikacje informatyczne. Sposób dokonywania oceny określony został w przepisach wewnętrznych Banku, których głównym celem jest zapewnienie jednolitej i obiektywnej oceny ryzyka kredytowego w procesie kredytowania.

Bank ocenia ryzyko kredytowe klientów indywidualnych w dwóch wymiarach: zdolności kredytowej oraz wiarygodności kredytowej klienta. Ocena zdolności kredytowej polega na zbadaniu sytuacji finansowej klienta, zaś ocena wiarygodności kredytowej klienta obejmuje ocenę scoringową oraz ocenę informacji o historii kredytowej klienta pozyskanych z wewnętrznych kartotek Banku oraz zewnętrznych baz danych.

W I połowie 2010 roku Bank nadal rozwijał metody ocen scoringowych w szczególności w zakresie walidacji modeli scoringowych dla nowych produktów kredytowych oferowanych w kanałach elektronicznych.

Ocena ryzyka kredytowego związanego z finansowaniem klientów instytucjonalnych dokonywana jest w dwóch wymiarach: klienta oraz transakcji (z wyłączeniem wybranych rodzajów transakcji dla małych i średnich przedsiębiorstw, których ocena oparta jest o podejście scoringowe). Miarami tej oceny są ratingi: klienta i transakcji. Syntetyczną miarą ryzyka kredytowego, odzwierciedlającą oba czynniki ryzyka, jest rating łączny. Bank przygotowywał metodyki oraz rozwijał dedykowaną aplikację informatyczną w celu objęcia metodami scoringowymi części podmiotów z segmentu małych i średnich przedsiębiorstw bez względu na rodzaj wnioskowanej transakcji.

Informacja o ocenach ratingowych i scoringowych jest szeroko wykorzystywana w Banku w zarządzaniu ryzykiem kredytowym, w systemie kompetencji do podejmowania decyzji kredytowych, przy ustalaniu kryteriów aktywacji służb oceny ryzyka kredytowego oraz w systemie pomiaru i raportowania ryzyka kredytowego.

W celu skrócenia czasu reakcji na zaobserwowane sygnały ostrzegawcze sygnalizujące wzrost poziomu ryzyka kredytowego, w I połowie 2010 roku Bank przygotowywał wsparcie Systemu Wczesnego Ostrzegania przez dedykowaną aplikację informatyczną.

Wprowadzone w grudniu 2009 roku nowe zasady oceny ryzyka związanego z transakcjami pochodnymi oraz monitorowania limitów na te transakcje pozwoliły na bardziej precyzyjne podejście do zarządzania indywidualnymi ekspozycjami klientów korporacyjnych dokonujących transakcji na instrumentach pochodnych.

36.2.2. Prognozowanie i monitorowanie ryzyka kredytowego

Ekspozycja Grupy Kapitałowej na ryzyko kredytowe

Należności od banków	30.06.2010	31.12.2009
Należności z rozpoznaną utratą wartości	32 631	27 496
w tym oceniane metodą zindywidualizowaną	32 168	27 013
Należności bez rozpoznaney utraty wartości	3 092 162	2 022 668
nieprzeterminowane	3 092 162	2 021 675
przeterminowane	-	993
Razem brutto	3 124 793	2 050 164
Odpisy z tytułu utraty wartości	(33 162)	(27 109)
Należności razem według wartości bilansowej (netto)	3 091 631	2 023 055

Kredyty i pożyczki udzielone klientom	30.06.2010	31.12.2009
Należności z rozpoznaną utratą wartości	9 879 373	9 108 150
w tym oceniane metodą zindywidualizowaną	5 554 428	5 386 944
Należności bez rozpoznaney utraty wartości	119 311 307	111 401 559
nieprzeterminowane	117 797 551	110 143 014
przeterminowane	1 513 756	1 258 545
Razem brutto	129 190 680	120 509 709
Odpisy z tytułu utraty wartości	(4 525 213)	(3 937 124)
Należności razem według wartości bilansowej (netto)	124 665 467	116 572 585

Inwestycyjne papiery wartościowe - dłużne papiery wartościowe*	30.06.2010	31.12.2009
Dłużne papiery wartościowe z rozpoznaną utratą wartości	22 432	20 592
w tym oceniane metodą zindywidualizowaną	22 432	20 592
Dłużne papiery wartościowe bez rozpoznanej utraty wartości	9 020 919	7 857 027
nieprzeterminowane	9 020 919	7 857 027
Razem brutto	9 043 351	7 877 619
Odpisy z tytułu utraty wartości	(21 922)	(19 155)
Instrumenty razem według wartości bilansowej (netto)	9 021 429	7 858 464

*Nota obejmuje dłużne papiery wartościowe z portfeli „Dostępne do sprzedaży” oraz „Utrzymywane do terminu zapadalności”.

Stopień narażenia na ryzyko kredytowe

Poniższa tabela prezentuje maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe Grupy Kapitałowej na dzień 30 czerwca 2010 roku oraz na dzień 31 grudnia 2009 roku.

Pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej	30.06.2010	31.12.2009
Rachunek bieżący w Banku Centralnym	2 867 823	4 625 073
Należności od banków	3 091 631	2 023 055
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu - dłużne papiery wartościowe	3 572 275	2 202 847
Pochodne instrumenty finansowe	1 853 638	2 029 122
Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - dłużne papiery wartościowe	12 232 494	12 360 690
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	124 665 467	116 572 585
Inwestycyjne papiery wartościowe - dłużne papiery wartościowe*	9 021 429	7 858 464
Inne aktywa - inne aktywa finansowe	346 483	376 438
Razem	157 651 240	148 048 274

* Pozycja obejmuje dłużne papiery wartościowe z portfeli „Dostępne do sprzedaży” oraz „Utrzymywane do terminu zapadalności”.

Pozycje pozabilansowe	30.06.2010	31.12.2009
Udzielone zobowiązania nieodwołalne	6 751 271	6 985 527
Udzielone gwarancje	5 027 686	4 018 748
Udzielone akredytywy	418 493	230 078
Gwarancje emisji	3 439 333	1 248 655
Razem	15 636 783	12 483 008

Aktywa finansowe wyceniane metodą zindywidualizowaną, wobec których wykazano indywidualną utratę wartości według wartości bilansowej brutto

	30.06.2010	31.12.2009
Należności od banków	32 168	27 013
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	5 554 428	5 386 944
Sektor finansowy	13 256	40 712
kredyty gospodarcze	13 256	40 712
Sektor niefinansowy	5 534 963	5 330 156
kredyty konsumpcyjne	45 075	40 500
kredyty mieszkaniowe	806 971	761 205
kredyty gospodarcze	4 682 917	4 528 451
Sektor budżetowy	6 209	16 076
kredyty gospodarcze	6 209	16 076
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	22 566	20 616
emitowane przez podmioty finansowe	9	8
emitowane przez podmioty niefinansowe	22 557	20 608
Razem	5 609 162	5 434 573

Utrata wartości ekspozycji kredytowych

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA dokonuje miesięcznego przeglądu ekspozycji kredytowych w celu zidentyfikowania ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości, pomiaru utraty wartości ekspozycji kredytowych oraz utworzenia odpisów lub rezerw. Na proces ustalania odpisów i rezerw składają się następujące etapy:

- rozpoznanie przesłanek utraty wartości i zdarzeń istotnych z punktu widzenia rozpoznania tych przesłanek,
- rejestrowanie w systemach informatycznych Banku zdarzeń istotnych z punktu widzenia rozpoznania przesłanek utraty wartości ekspozycji kredytowych,
- ustalenie metody pomiaru utraty wartości,
- dokonanie pomiaru utraty wartości i ustalenie odpisu lub rezerwy,
- weryfikacja i agregacja wyników pomiaru utraty wartości,
- ewidencja wyników pomiaru utraty wartości.

W Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA stosowane są trzy metody oszacowania utraty wartości:

- metoda zindywidualizowana, stosowana dla kredytów indywidualnie znaczących, spełniających przesłankę indywidualnej utraty wartości lub restrukturyzowanych,
- metoda portfelowa, stosowana dla kredytów nieznaczących indywidualnie, dla których stwierdzono przesłankę indywidualnej utraty wartości,
- metoda grupowa (IBNR), stosowana dla kredytów, w odniesieniu do których nie zidentyfikowano przesłanek indywidualnej utraty wartości, ale stwierdzono możliwość wystąpienia poniesionych ale nie rozpoznanych strat.

Struktura portfela kredytowego oraz utworzonych odpisów z tytułu utraty wartości ekspozycji kredytowych Grupy PKO Banku Polskiego SA została zamieszczona w Nocie 19 Kredyty i pożyczki udzielone klientom.

Koncentracja ryzyka kredytowego w Grupie Kapitałowej

Grupa Kapitałowa definiuje ryzyko koncentracji kredytowej jako ryzyko wynikające z istotnego zaangażowania wobec pojedynczych podmiotów lub grup podmiotów, których zdolność spłaty zadłużenia zależna jest od wspólnego czynnika ryzyka. Grupa Kapitałowa analizuje ryzyko koncentracji wobec:

- największych podmiotów,
- największych grup kapitałowych,
- branż,
- regionów geograficznych,
- walut,
- ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie.

Koncentracja wobec największych podmiotów

Ustawa Prawo bankowe określa limity maksymalnego zaangażowania Banku, mające przełożenie na Grupę Kapitałową. Zgodnie z art. 71 ust. 1 tej ustawy suma wierzytelności Banku, udzielonych przez Bank zobowiązań pozabilansowych oraz posiadanych przez Bank bezpośrednio lub pośrednio akcji lub udziałów w innym podmiocie, wniesionych dopłat w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością lub też wkładów albo sum komandytowych – w zależności od tego, która z tych kwot jest większa – w spółce komandytowej lub komandytowo akcyjnej, obciążonych ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie nie może przekroczyć 20% funduszy własnych skonsolidowanych w przypadku, gdy którykolwiek z tych podmiotów jest podmiotem powiązanym z Bankiem lub 25% funduszy własnych skonsolidowanych w przypadku, gdy podmioty te nie są podmiotami powiązanymi z Bankiem.

Ponadto ustawodawca w art. 71 ust. 2 ustawy Prawo bankowe określił, że zaangażowanie Banku w transakcje z podmiotami, wobec których zaangażowanie przekracza 10% funduszy własnych Banku, nie może łącznie przekroczyć 800% tych funduszy.

Na dzień 30 czerwca 2010 roku oraz na dzień 31 grudnia 2009 roku limity koncentracji nie były przekroczone.

Na dzień 30 czerwca 2010 roku poziom ryzyka koncentracji Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA wobec pojedynczych zaangażowań był niewielki – największe zaangażowanie wobec pojedynczego podmiotu wyniosło 6,8% skonsolidowanych funduszy własnych.

Wśród 20 największych kredytobiorców Grupy Kapitałowej występują wyłącznie klienci PKO Banku Polskiego SA.

Koncentracja wobec największych grup kapitałowych

Największa koncentracja zaangażowania Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA w grupę kapitałową kredytobiorców wynosi 1,10% portfela kredytowego Grupy Kapitałowej PKO BP SA. Wśród 5 największych grup kapitałowych występują wyłącznie klienci PKO Banku Polskiego SA.

Na dzień 30 czerwca 2010 roku poziom ryzyka koncentracji w grupę kapitałową kredytobiorców był niewielki – największa koncentracja zaangażowania Grupy Kapitałowej wyniosła 8,0% skonsolidowanych funduszy własnych.

Koncentracja wobec segmentów branżowych

W Grupie Kapitałowej stosowane są limity branżowe, których celem jest ograniczanie poziomu ryzyka związanego z finansowaniem klientów instytucjonalnych prowadzących działalność w wybranych branżach charakteryzujących się wysokim poziomem ryzyka kredytowego oraz unikanie nadmiernego poziomu koncentracji branżowej.

W stosunku do 31 grudnia 2009 roku wzrosło zaangażowanie Grupy Kapitałowej w sekcje branżowe o około 1,6 miliardów złotych. Łączne zaangażowanie w cztery największe grupy branż „Przetwórstwo przemysłowe”, „Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, motocykli...”, „Obsługa i wynajem nieruchomości...” oraz „Budownictwo” wyniosło ok. 63% wartości portfela kredytów objętych analizą branżową.

Istotne ryzyko koncentracji branżowej zostało zidentyfikowane w KREDOBANK oraz BFL (wynika ze specyfiki działalności ograniczonej do klientów instytucjonalnych).

Koncentracja wobec regionów geograficznych

Portfel kredytowy Banku jest zdywersyfikowany pod względem koncentracji geograficznej.

Na dzień 30 czerwca 2010 roku największa koncentracja portfela kredytowego Banku występuje w regionie mazowieckim. Połowa portfela kredytowego Banku skupiona jest w czterech regionach: mazowieckim, śląsko-opolskim, wielkopolskim i małopolsko-świętokrzyskim, co jest zbieżne z dominacją tych regionów zarówno pod względem populacji jak i gospodarki Polski.

Koncentracja walutowa ryzyka kredytowego

Na dzień 30 czerwca 2010 roku udział ekspozycji w walutach wymienialnych, innych niż PLN, w całym portfelu Grupy Kapitałowej wyniósł 25,1%. Największą część zaangażowania walutowego Grupy Kapitałowej stanowią ekspozycje w CHF, które stanowią 72,0% portfela walutowego Grupy Kapitałowej i dotyczą one portfela kredytowego Banku. W przypadku spółek Grupy Kapitałowej sytuacja kształtuje się inaczej tj. w portfelu walutowym Grupy Kapitałowej BFL SA dominują ekspozycje w EUR (69,0% portfela walutowego), zaś w KREDOBANKU SA - kredyty udzielane w USD stanowią około 78,5% portfela walutowego i 41,4% całego portfela spółki.

Istotne ryzyko koncentracji zidentyfikowane zostało w KREDOBANK co wynika ze specyfiki rynku ukraińskiego, na którym, z uwagi na słabość lokalnej waluty, przeważają kredyty walutowe.

Inne rodzaje koncentracji

Zgodnie z Rekomendacją S Komisji Nadzoru Bankowego Grupa Kapitałowa stosuje wewnętrzne limity dotyczące portfela ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie. W I połowie 2010 roku limity te nie zostały przekroczone.

36.2.3. Raportowanie ryzyka kredytowego

W Banku sporządzane są miesięczne i kwartalne raporty na temat ryzyka kredytowego, których odbiorcami są m. in.: KZAP, KKB, Zarząd Banku i Rada Nadzorcza Banku. Raporty zawierają informacje o historycznej wysokości ryzyka kredytowego oraz o prognozie poziomu ryzyka kredytowego. Poza

informacją dla Banku, raporty zawierają również informację o poziomie ryzyka kredytowego dwóch spółek zależnych Grupy Kapitałowej (KREDOBANK SA i Grupa Kapitałowa BFL SA), w których występuje istotny poziom ryzyka kredytowego.

36.2.4. Decyzje zarządcze dotyczące ryzyka kredytowego

Do podstawowych narzędzi zarządzania ryzykiem kredytowym stosowanych w Banku należą:

- minimalne warunki transakcji określone dla danego typu transakcji (np. minimalna wartość LTV, maksymalna kwota kredytu, wymagane zabezpieczenie),
- reguły określania dostępności do kredytowania, w tym punkty odcięcia – minimalna liczba punktów przyznawanych w wyniku oceny wiarygodności z wykorzystaniem systemu scoringowego (dla klienta indywidualnego), bądź klasa ratingu klienta oraz klasa ratingu łącznego (dla klienta instytucjonalnego), od których można dokonać z klientem transakcji kredytowej,
- limity koncentracji – limity określone w art. 71 ust. 1 ustawy Prawo bankowe, limity branżowe i na ekspozycje zabezpieczone hipotecznie,
- limity kompetencyjne – określają maksymalny poziom uprawnień do podejmowania decyzji kredytowych wobec klientów Banku, limity zależą przede wszystkim od kwoty zaangażowania kredytowego Banku w stosunku do klienta (lub grupy klientów powiązanych) i okresu transakcji kredytowej; wysokość limitów kompetencyjnych zależy od poziomu podejmowania decyzji kredytowej (w strukturze organizacyjnej Banku),
- minimalne marże kredytowe – marże na ryzyko kredytowe związane z dokonaniem przez Bank określonej transakcji kredytowej z danym klientem instytucjonalnym, przy czym oferowane klientowi oprocentowanie nie może być niższe od stawki referencyjnej powiększonej o marżę na ryzyko kredytowe.

Szczególną rolę w ustanawianiu minimalnych warunków transakcji stanowi polityka zabezpieczeń w zakresie ryzyka kredytowego. Prowadzona przez Bank i spółki Grupy Kapitałowej polityka zabezpieczeń ma na celu należyte zabezpieczenie ryzyka kredytowego, na jakie narażona jest Grupa Kapitałowa, w tym przede wszystkim ustanowienie zabezpieczeń dających możliwie najwyższy poziom odzysku w przypadku konieczności prowadzenia działań windykacyjnych wierzytelności.

Przy przyjmowaniu prawnych zabezpieczeń kredytów Bank stosuje następujące zasady:

- w przypadku znacznych kwotowo kredytów ustanawianych jest kilka rodzajów zabezpieczeń, z uwzględnieniem, jeśli jest to możliwe, łączenia zabezpieczeń osobistych z rzeczowymi,
- preferowane jest przyjmowanie zabezpieczeń płynnych tj. zabezpieczeń rzeczowych, w stosunku do których istnieje znaczne prawdopodobieństwo szybkiego zaspokojenia się przez Bank, przy uzyskaniu ceny zbliżonej do wartości składników określonych przy przyjmowaniu zabezpieczeń,
- zabezpieczenia narażone na ryzyko znacznych niekorzystnych wahań wartości spełniają rolę pomocniczą,
- w przypadku przyjęcia zabezpieczenia rzeczowego, jako dodatkowe zabezpieczenie przyjmowany jest przelew wierzytelności pieniężnej z umowy ubezpieczenia przedmiotu tego zabezpieczenia lub umowa ubezpieczenia wystawiona na rzecz Banku,
- skuteczne ustanowienie zabezpieczeń zgodnie z treścią umowy jest warunkiem uruchomienia środków pieniężnych.

Polityka w zakresie prawnych zabezpieczeń określona została w przepisach wewnętrznych spółek zależnych Grupy Kapitałowej.

Ustanawianie określonych typów zabezpieczeń uzależnione jest od produktu oraz rodzaju klienta. Przy udzielaniu kredytów przeznaczonych na finansowanie rynku mieszkaniowego zabezpieczenie obligatoryjnie ustanawiane jest w postaci hipoteki na nieruchomości. Do czasu skutecznego ustanowienia zabezpieczenia hipotecznego (w zależności od rodzaju kredytu oraz jego kwoty) stosuje się podwyższoną marżę kredytową lub/i przyjmuje się zabezpieczenie w formie przelewu wierzytelności z umowy na wybudowanie lokalu, weksła, poręczenia czy też ubezpieczenie wierzytelności.

Przy udzielaniu kredytów detalicznych dla klientów indywidualnych przyjmuje się najczęściej zabezpieczenie osobiste (poręczenie cywilne, poręczenie wekslowe) albo ustanawia się zabezpieczenia na rachunku bankowym klienta, na samochodzie lub papierach wartościowych.

Zabezpieczenie kredytów przeznaczonych na finansowanie małych i średnich przedsiębiorstw oraz klientów korporacyjnych ustanawia się m.in.: na wierzytelnościach gospodarczych, rachunkach bankowych, rzeczach ruchomych, nieruchomościach czy papierach wartościowych.

Przy zawieraniu umów leasingowych Grupa Kapitałowa BFL SA, jako właściciel oddawanych w leasing przedmiotów, traktuje je jako zabezpieczenie transakcji.

36.3. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej to ryzyko poniesienia straty na pozycjach aktywnych i pasywnych wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w wyniku niekorzystnych zmian stóp procentowych na rynku.

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest ograniczenie ryzyka poniesienia straty z tytułu zmian rynkowych stóp procentowych do akceptowalnego poziomu.

Pomiar ryzyka stopy procentowej

W procesie zarządzania ryzykiem stopy procentowej Grupa Kapitałowa w szczególności wykorzystuje miarę wartości zagrożonej (VaR), miarę wrażliwości dochodu odsetkowego, testy warunków skrajnych oraz luki przeszacowań.

36.3.1. Prognozowanie i monitorowanie ryzyka stopy procentowej

Ekspozycja Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA na ryzyko stopy procentowej na 30 czerwca 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku składała się głównie z ekspozycji Banku. Ryzyko stopy procentowej dla walut PLN, EUR oraz CHF, generowane przez spółki Grupy Kapitałowej nie wpływało w istotny sposób na ryzyko stopy procentowej całej Grupy Kapitałowej i tym samym nie zmieniało istotnie jej profilu ryzyka. Ryzyko stopy procentowej dla USD było w istotny sposób zmieniane przez ekspozycję spółek Grupy Kapitałowej, w której największą rolę odgrywała ekspozycja KREDO BANK SA.

Ekspozycja Grupy Kapitałowej na ryzyko stopy procentowej kształtowała się w ramach przyjętych limitów.

VaR Banku oraz analizę *stress-testową* narażenia Grupy Kapitałowej na ryzyko stopy procentowej przedstawia poniższa tabela:

Nazwa miary wrażliwości	30.06.2010	31.12.2009
VaR 10 - dniowy (tys. PLN)*	14 565	17 086
Równoległe przesunięcie krzywych stóp procentowych o 200 pb. (tys. PLN) (test warunków skrajnych)	425 034	233 304

* Biorąc pod uwagę charakter prowadzonej działalności pozostałych Spółek Grupy Kapitałowej generujących istotne ryzyko stopy procentowej oraz specyfikę rynku, na którym działają, Grupa Kapitałowa nie wyznacza skonsolidowanej miary wrażliwości VaR. Spółki te wykorzystują własne miary ryzyka do zarządzania ryzykiem stopy procentowej. Miarę VaR 10-dniowy dla stopy procentowej dla głównych walut stosuje KREDO BANK SA, której wartość na dzień 30 czerwca 2010 roku wyniosła 36 726 tysięcy złotych, a na dzień 31 grudnia 2009 roku 40 048 tysięcy złotych.

Na dzień 30 czerwca 2010 roku wartość zagrożona na stopie procentowej Banku w horyzoncie 10-dniowym (VaR 10-dniowy) wyniosła 14 565 tysięcy złotych, co stanowiło ok. 0,09% funduszy własnych Banku. Na dzień 31 grudnia 2009 roku miara VaR dla Banku wyniosła 17 086 tysięcy złotych, co stanowiło ok. 0,10% funduszy własnych Banku*.

36.3.2. Raportowanie ryzyka stopy procentowej

W Banku opracowywane są raporty dotyczące ryzyka stopy procentowej w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym, kwartalnym oraz półrocznym, przy czym raporty miesięczne za miesiąc kończący kwartał oraz raporty kwartalne i półroczne dotyczą także Grupy Kapitałowej. Raporty zawierają informacje o ekspozycji na ryzyko stopy procentowej oraz informacje na temat wykorzystania limitów na to ryzyko. Odbiorcami raportów są przede wszystkim: KZAP, Zarząd Banku oraz Rada Nadzorcza Banku.

36.3.3. Decyzje zarządcze dotyczące ryzyka stopy procentowej

Do głównych narzędzi zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Grupie Kapitałowej należą:

- 1) procedury dotyczące zarządzania ryzykiem stopy procentowej,
- 2) limity i wartości progowe na ryzyko stopy procentowej,
- 3) określenie dopuszczalnych typów transakcji opartych na stopie procentowej.

* Wielkość funduszy wyliczana zgodnie z przepisami dotyczącymi wyliczania współczynnika wypłacalności.

W Grupie Kapitałowej zostały ustanowione limity i wartości progowe na ryzyko stopy procentowej, m.in. na: wrażliwość cenową, wrażliwość dochodu odsetkowego, limity oraz wartości progowe strat, a także limity instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych.

Metody zarządzania ryzykiem stopy procentowej w spółkach zależnych Grupy Kapitałowej określają przepisy wewnętrzne, wprowadzane przez spółki, dla których miary ryzyka stopy procentowej osiągają znaczącą wartość. Przepisy te opracowywane są po zasięgnięciu opinii Banku i z uwzględnieniem rekomendacji kierowanych do spółek przez Bank.

36.4. Zarządzanie ryzykiem walutowym

Ryzyko walutowe to ryzyko poniesienia straty z tytułu niekorzystnych zmian kursów walutowych. Ryzyko walutowe jest generowane przez utrzymywanie otwartych pozycji walutowych w poszczególnych walutach.

Celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczenie ryzyka poniesienia straty wynikającej z niedopasowania struktury walutowej pozycji bilansowych oraz pozabilansowych do akceptowalnego poziomu.

36.4.1. Pomiar ryzyka walutowego

Do pomiaru ryzyka walutowego w Grupie Kapitałowej stosowany jest model wartości zagrożonej (VaR) oraz testy warunków skrajnych.

36.4.2. Prognozowanie i monitorowanie ryzyka walutowego

VaR Banku oraz analizę *stress-testową* aktywów finansowych Grupy Kapitałowej narażonych na ryzyko walutowe, łącznie dla wszystkich walut przedstawia poniższa tabela:

Nazwa miary wrażliwości	30.06.2010	31.12.2009
VaR 10 - dniowy (tys. PLN)*	19 305**	1 092
Zmiana kursów WAL/PLN o 15% (tys. PLN) (test warunków skrajnych)	21 052**	697

* Biorąc pod uwagę charakter prowadzonej działalności pozostałych Spółek Grupy Kapitałowej generujących istotne ryzyko walutowe oraz specyfikę rynku, na którym działają, Bank nie wyznacza skonsolidowanej miary wrażliwości VaR. Spółki te wykorzystują własne miary ryzyka do zarządzania ryzykiem walutowym. Miarę VaR 10-dniowy stosuje KREDOBANK SA, której wartość na dzień 30 czerwca 2010 roku wyniosła ok. 247 tysięcy złotych, a na dzień 31 grudnia 2009 roku ok. 64 tysiące złotych.

** W przypadku wyłączenia z kalkulacji VaR oraz testów warunków skrajnych pozycji walutowej w UAH wynikającej z procesu obejmowania akcji KREDOBANK SA wartość VaR 10-d dla Banku przy poziomie ufności 99% na dzień 30 czerwca 2010 roku wyniosłaby ok. 3 242 tysięcy złotych, a wartość scenariusza stress testowego, jakim jest zmiana kursów WAL/PLN o 15%, dla Grupy Kapitałowej ukształtowałby się na poziomie ok. 2 636 tysięcy złotych. Pozycja w UAH, o której mowa powyżej, w dniu 22 lipca 2010 roku została przekształcona w pozycję strukturalną.

Ryzyko walutowe, zarówno na dzień 30 czerwca 2010 roku jak i na dzień 31 grudnia 2009 roku kształtowało się na niskim poziomie. Obserwowany wzrost poziomu ryzyka walutowego na dzień 30 czerwca 2010 roku wynikał z otwartej długiej pozycji walutowej w UAH związanej z procesem nabywania przez Bank nowej emisji akcji KREDOBANK SA.

Wielkość pozycji walutowych w Grupie Kapitałowej prezentuje poniższa tabela:

Pozycja walutowa	30.06.2010	31.12.2009
USD	(90 362)	(31 811)
GBP	(341)	1 501
CHF	(31 269)	(3 634)
EUR	83 140	26 489
Pozostałe (Globalna Netto)	179 181*	12 101

* Wysoka wartość pozycji globalnej netto w walutach pozostałych dla Grupy Kapitałowej wynika z otwartej długiej pozycji walutowej w UAH związanej z procesem nabywania przez Bank akcji nowej emisji KREDOBANK SA. W przypadku wyłączenia pozycji walutowej w UAH wartość pozycji walutowej globalnej netto dla Grupy Kapitałowej w walutach pozostałych wyniosłaby ok. 21 256 tysięcy złotych.

Wielkość pozycji walutowych jest kluczowym (poza zmiennościami kursów walutowych) czynnikiem determinującym poziom ryzyka walutowego, na jakie narażona jest Grupa Kapitałowa. Na poziom pozycji walutowych wpływają wszystkie transakcje walutowe, jakie zostają zawarte, bilansowe i pozabilansowe. Narażenie Banku na ryzyko walutowe jest niskie (w odniesieniu do funduszy własnych VaR 10-dniowy dla pozycji walutowej Banku na dzień 30 czerwca 2010 roku wynosił ok. 0,12%).

36.4.3. Raportowanie ryzyka walutowego

W Banku opracowywane są raporty dotyczące ryzyka walutowego w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym, kwartalnym oraz półrocznym, przy czym raporty miesięczne za miesiąc kończący kwartał oraz raporty kwartalne i półroczne dotyczą także Grupy Kapitałowej. Raporty zawierają informacje o ekspozycji na ryzyko walutowe oraz informacje na temat wykorzystania limitów na to ryzyko. Odbiorcami raportów są przede wszystkim: KZAP, Zarząd Banku oraz Rada Nadzorcza Banku.

36.4.4. Decyzje zarządcze dotyczące ryzyka walutowego

Głównymi narzędziami zarządzania ryzykiem walutowym w Grupie Kapitałowej są:

- 1) procedury dotyczące zarządzania ryzykiem walutowym,
- 2) limity i wartości progowe na ryzyko walutowe,
- 3) określenie dopuszczalnych typów transakcji walutowych oraz stosowanych w tych transakcjach kursów walutowych.

W Grupie Kapitałowej zostały ustanowione limity i wartości progowe na ryzyko walutowe m.in. na: pozycje walutowe, wartość zagrożoną obliczaną w horyzoncie 10-dniowym oraz stratę dzienną na rynku walutowym.

Metody zarządzania ryzykiem walutowym w spółkach zależnych Grupy Kapitałowej określają przepisy wewnętrzne, wprowadzane przez spółki. Przepisy te opracowywane są przez spółki, dla których miary ryzyka walutowego osiągają znaczącą wartość, po zasięgnięciu opinii Banku i z uwzględnieniem rekomendacji kierowanych do spółek przez Bank.

36.5. Zarządzanie ryzykiem płynności

Ryzyko płynności to ryzyko braku możliwości terminowego wywiązania się ze zobowiązań w wyniku braku płynnych środków. Sytuacja braku płynności może wynikać z niewłaściwej struktury sprawozdania z sytuacji finansowej, niedopasowania przepływów pieniężnych, nieotrzymania płatności od kontrahentów, nagłego wycofania środków przez klientów lub innych wydarzeń na rynku.

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest kształtowanie struktury sprawozdania z sytuacji finansowej oraz zobowiązań pozabilansowych zapewniającej wysokość środków finansowych odpowiednią dla wywiązywania się z bieżących i przyszłych (również potencjalnych) zobowiązań z uwzględnieniem charakteru prowadzonej działalności oraz potrzeb mogących się pojawić w wyniku zmian otoczenia rynkowego.

Podstawą polityki Grupy Kapitałowej w zakresie płynności jest utrzymywanie portfela płynnych papierów wartościowych oraz budowa stabilnej bazy depozytowej. W polityce zarządzania ryzykiem płynności wykorzystuje się również instrumenty rynku pieniężnego, w tym operacje otwartego rynku NBP.

36.5.1. Pomiar ryzyka płynności

W Grupie Kapitałowej wykorzystywane są następujące miary ryzyka płynności:

- 1) kontraktowa i urealniona luka płynności,
- 2) rezerwa płynności,
- 3) miary stabilności portfela depozytów i kredytów,
- 4) testy warunków skrajnych (*stress-testy* płynności).

36.5.2. Prognozowanie i monitorowanie ryzyka płynności

Poniżej prezentowane luki płynności zawierają między innymi urealnienia pozycji bilansowych Grupy dotyczące osadu depozytów podmiotów niefinansowych i ich wymagalności, osadu kredytów w rachunku bieżącym podmiotów niefinansowych i ich zapadalności oraz płynnych papierów wartościowych i ich terminu zapadalności.

	a'vista	0 - 1 miesiąc	1 - 3 miesiące	3 - 6 miesiące	6 - 12 miesiące	12 - 36 miesiące	36 - 60 miesiące	pow. 60 miesiące
								30.06.2010
Grupa Kapitałowa - urealniona luka okresowa	3 701 756	14 569 122	(1 618 762)	956 094	2 543 734	1 691 594	5 026 364	(26 869 902)
Grupa Kapitałowa - urealniona skumulowana luka okresowa	3 701 756	18 270 878	16 652 116	17 608 210	20 151 944	21 843 538	26 869 902	-
								31.12.2009
Grupa Kapitałowa - urealniona luka okresowa	7 168 054	15 375 687	(3 609 590)	316 614	3 587 227	1 655 613	4 769 757	(29 263 362)
Grupa Kapitałowa - urealniona skumulowana luka okresowa	7 168 054	22 543 741	18 934 151	19 250 765	22 837 992	24 493 605	29 263 362	-

We wszystkich przedziałach skumulowana luka płynności* Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA wykazywała wartości dodatnie na dzień 30 czerwca 2010 oraz na dzień 31 grudnia 2009 roku. Oznacza to nadwyżkę zapadających aktywów nad wymagalnymi zobowiązaniami**.

Poniższa tabela przedstawia rezerwę płynności Banku na 30 czerwca 2010 roku oraz na 31 grudnia 2009 roku:

Nazwa miary wrażliwości	30.06.2010	31.12.2009
Rezerwa płynności do 1 miesiąca* (mln PLN)	11 385	16 030

*Rezerwa płynności jest to różnica między najbardziej płynnymi aktywami a oczekiwanymi i potencjalnymi zobowiązaniami, które stają się wymagalne w danym horyzoncie czasowym.

Na dzień 30 czerwca 2010 roku poziom osadu depozytów stanowił ok. 95% wszystkich depozytów zdeponowanych w Banku (z wyłączeniem rynku międzybankowego), co oznacza spadek o ok. 0,9 p. p. w porównaniu do końca 2009 roku.

36.5.3. Raportowanie ryzyka płynności

W Banku opracowywane są raporty dotyczące ryzyka płynności w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym, kwartalnym oraz półrocznym, przy czym raporty miesięczne za miesiąc kończący kwartał oraz raporty kwartalne i półroczne dotyczą także Grupy Kapitałowej. Raporty zawierają informacje o ekspozycji na ryzyko płynności oraz informacje na temat wykorzystania limitów na to ryzyko. Odbiorcami raportów są przede wszystkim: KZAP, Zarząd Banku oraz Rada Nadzorcza Banku.

36.5.4. Decyzje zarządcze dotyczące ryzyka płynności

Głównymi narzędziami zarządzania ryzykiem płynności w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA są:

- 1) procedury dotyczące zarządzania ryzykiem płynności, w tym w szczególności plany awaryjne,
- 2) limity i wartości progowe ograniczające ryzyko płynności,
- 3) transakcje depozytowe, lokacyjne, pochodne, w tym walutowe transakcje strukturalne, oraz transakcje kupna i sprzedaży papierów wartościowych,
- 4) transakcje zapewniające długoterminowe finansowanie działalności kredytowej.

* Urealniona luka płynności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA została wyznaczona jako suma urealnionej luki płynności PKO Banku Polskiego SA i kontraktowych luk płynności pozostałych spółek z Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA.

**W dniu 23 lipca 2010 roku WZA PKO Banku Polskiego SA przyjęło uchwałę o warunkowej wypłacie dywidendy w kwocie 2 375 mln złotych w dniu 20 grudnia 2010 roku, co obniżyłoby wartość urealnionej luki płynności o tę kwotę począwszy od przedziału (3,6] miesięcy.

Dla zapewnienia właściwego poziomu płynności w Banku oraz w spółkach zależnych Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA przyjęte zostały limity i wartości progowe na ryzyko płynności krótko-, średnio i długoterminowej.

Metody zarządzania ryzykiem płynności w spółkach zależnych Grupy Kapitałowej określają przepisy wewnętrzne, wprowadzane przez spółki, dla których miary ryzyka płynności osiągają znaczącą wartość. Przepisy te opracowywane są po zasięgnięciu opinii Banku i z uwzględnieniem rekomendacji kierowanych do spółek przez Bank.

36.6. Zarządzanie ryzykiem instrumentów pochodnych

Ryzyko instrumentów pochodnych jest to ryzyko poniesienia straty wynikające z zajęcia przez Bank pozycji w instrumentach finansowych, które spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) wartość instrumentu zmienia się wraz ze zmianą instrumentu bazowego,
- 2) nie wymaga żadnej inwestycji początkowej netto lub wymaga tylko niewielkiej inwestycji początkowej netto w porównaniu z innymi rodzajami umów, które w podobny sposób reagują na zmiany warunków rynkowych,
- 3) jego rozliczenie ma nastąpić w przyszłości.

W ramach ryzyka instrumentów pochodnych wyróżnia się następujące typy ryzyka: ryzyko kredytowe, ryzyko stopy procentowej lub ryzyko walutowe oraz ryzyko płynności.

Celem zarządzania ryzykiem instrumentów pochodnych jest ograniczenie ryzyka poniesienia straty na instrumentach pochodnych do akceptowalnego poziomu określonego przez ogólny profil ryzyka Banku. Proces zarządzania ryzykiem instrumentów pochodnych w Banku jest zintegrowany z zarządzaniem ryzykami: stopy procentowej, walutowym, płynności oraz kredytowym.

36.6.1. Pomiar ryzyka instrumentów pochodnych

Do pomiaru ryzyka instrumentów pochodnych w Banku wykorzystywany jest m.in. model wartości zagrożonej (VaR), opisany w rozdziale dotyczącym ryzyka stopy procentowej lub w rozdziale dotyczącym ryzyka walutowego w zależności od czynnika ryzyka, od którego zależy wartość instrumentu.

36.6.2. Prognozowanie i monitorowanie ryzyka instrumentów pochodnych

Monitorowanie ryzyka instrumentów pochodnych odbywa się w ramach monitorowania pozostałych rodzajów ryzyka finansowego oraz ryzyka kredytowego. Szczególną uwagę Bank przykład do monitorowania ryzyka finansowego związanego z utrzymywanym portfelem opcji walutowych oraz ryzyka kredytowego klienta, wynikającego z jego należności wobec Banku z tytułu zawartych instrumentów pochodnych.

36.6.3. Raportowanie ryzyka instrumentów pochodnych

W Banku opracowywane są raporty dotyczące ryzyka instrumentów pochodnych w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym, kwartalnym oraz półrocznym, przy czym raporty miesięczne za miesiąc kończący kwartał oraz raporty kwartalne i półroczne dotyczą także Grupy Kapitałowej. Raporty zawierają informacje o ekspozycji na ryzyko instrumentów pochodnych oraz informacje na temat wykorzystania limitów na to ryzyko. Odbiorcami raportów są przede wszystkim: KZAP, Zarząd Banku oraz Rada Nadzorcza Banku.

36.6.4. Decyzje zarządcze dotyczące ryzyka instrumentów pochodnych

Głównymi narzędziami zarządzania ryzykiem instrumentów pochodnych są:

- 1) procedury dotyczące zarządzania ryzykiem instrumentów pochodnych,
- 2) limity i wartości progowe na ryzyko instrumentów pochodnych,
- 3) umowy ramowe (ISDA – International Swaps and Derivatives Association, ZBP – Związek Banków Polskich) określające m.in. mechanizmy rozliczeniowe.

Zarządzanie ryzykiem odbywa się poprzez nakładanie limitów na instrumenty pochodne w podziale na portfel bankowy i handlowy, monitorowanie ich wykorzystania oraz raportowanie poziomu ryzyka.

Szczególne znaczenie dla ograniczenia ryzyka związanego z instrumentami pochodnymi mają umowy ramowe zawierane przez Bank z głównymi kontrahentami na bazie standardu opracowanego przez Związek Banków Polskich (banki krajowe) oraz ISDA (banki zagraniczne i instytucje kredytowe), które

umożliwiają kompensację zarówno wymagalnych (redukcja ryzyka rozliczeniowego), jak i niewymagalnych zobowiązań stron (redukcja ryzyka przedrozliczeniowego). Dodatkowym zabezpieczeniem ekspozycji wynikającej z instrumentów pochodnych są depozyty zabezpieczające składane przez kontrahentów w ramach realizacji umów CSA (Credit Support Annex).

Metody zarządzania ryzykiem instrumentów pochodnych w spółkach zależnych Grupy Kapitałowej określają przepisy wewnętrzne, wprowadzane przez spółki, które zajmują pozycje w instrumentach pochodnych lub przewidują zajmowanie pozycji w takich instrumentach. Przepisy te opracowywane są po zasięgnięciu opinii Banku i z uwzględnieniem rekomendacji kierowanych do spółek przez Bank.

36.7. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym

Ryzyko operacyjne jest rozumiane jako ryzyko powstania straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów lub zdarzeń zewnętrznych.

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest optymalizacja efektywności operacyjnej przez obniżenie strat operacyjnych, racjonalizację kosztów, jak również zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA na zdarzenia od niej niezależne.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym odbywa się na płaszczyźnie rozwiązań systemowych, jak i bieżącego zarządzania tym ryzykiem. Systemowe zarządzanie ryzykiem operacyjnym prowadzone jest na poziomie Centrali PKO Banku Polskiego SA. Bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym realizowane jest przez każdą jednostkę organizacyjną Banku.

Głównymi narzędziami zarządzania ryzykiem operacyjnym są:

- instrumenty kontrolne,
- instrumenty zarządzania zasobami ludzkimi (dobór kadr, podnoszenie kwalifikacji pracowników, systemy motywacyjne),
- wartości progowe kluczowych wskaźników ryzyka (KRI),
- plany awaryjne,
- ubezpieczenia,
- outsourcing.

Spółki Grupy Kapitałowej zarządzają ryzykiem operacyjnym zgodnie z zasadami zarządzania tym ryzykiem w PKO Banku Polskiego SA z uwzględnieniem specyfiki i skali działalności poszczególnych spółek. W I połowie 2010 roku spółki Grupy Kapitałowej kontynuowały prace w zakresie rozwoju systemu kluczowych wskaźników ryzyka operacyjnego.

Identyfikacja i ocena ryzyka operacyjnego obejmuje ryzyko operacyjne powstające w istniejących produktach, procesach oraz aplikacjach informatycznych Banku i jest przeprowadzana z wykorzystaniem:

- zgromadzonych danych o zdarzeniach operacyjnych,
- wyników audytu wewnętrznego,
- wyników kontroli wewnętrznej funkcjonalnej,
- kluczowych wskaźników ryzyka (KRI).

Pomiar ryzyka operacyjnego w Banku ma na celu określenie skali zagrożeń związanych z występowaniem ryzyka operacyjnego przy wykorzystaniu zdefiniowanych miar ryzyka.

Bank regularnie monitoruje poziom KRI oraz zdarzenia operacyjne przekraczające kwotę progową określoną dla ryzyka operacyjnego.

W I połowie 2010 roku decydujący wpływ na profil ryzyka operacyjnego Grupy Kapitałowej miały 3 podmioty to jest: PKO Bank Polski, Grupa Kapitałowa BFL SA oraz KREDOBANK SA (łącznie ponad 99% wszystkich skutków finansowych). Spółki Grupy Kapitałowej ze względu na ich znacznie mniejszą skalę oraz rodzaj działalności, generują jedynie ograniczone ryzyko operacyjne.

Raportowanie informacji dotyczących ryzyka operacyjnego Banku i spółek zależnych Grupy Kapitałowej prowadzone jest w cyklach kwartalnych. Odbiorcami raportów są Zarząd Banku oraz Rada Nadzorcza Banku. Raporty zawierają między innymi informacje na temat:

- profilu ryzyka operacyjnego Banku wynikającego z procesu identyfikacji i oceny zagrożeń dla produktów, procesów i aplikacji informatycznych Banku,
- wyników pomiaru i monitorowania ryzyka operacyjnego,

- zdarzeń operacyjnych i ich skutków finansowych,
- najważniejszych projektów i przedsięwzięć z zakresu zarządzania ryzykiem operacyjnym.

W przypadku, gdy poziom ryzyka operacyjnego jest wysoki Bank podejmuje następujące działania:

- unikanie ryzyka – wycofanie się ze zbyt ryzykownej działalności lub jej niepodejmowanie, jeżeli brak jest możliwości jej zarządzania,
- ograniczanie rozmiarów działalności obciążonej zbyt wysokim poziomem ryzyka, jeżeli występuje możliwość jej zarządzania i podjęcie działań ograniczających poziom ryzyka,
- transfer ryzyka – ubezpieczenie na wypadek zdarzeń operacyjnych, zapewniające utrzymanie ryzyka operacyjnego na poziomie nie zagrażającym bezpieczeństwu funkcjonowania Banku.

36.8. Zarządzanie ryzykiem braku zgodności

Ryzyko braku zgodności rozumiane jest jako ryzyko poniesienia sankcji prawnych, powstania strat finansowych bądź utraty reputacji lub wiarygodności wskutek niezastosowania się Grupy Kapitałowej, pracowników Grupy Kapitałowej lub podmiotów działających w jego imieniu do przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania, w tym norm etycznych.

Celem zarządzania ryzykiem braku zgodności jest utrwalanie wizerunku Grupy Kapitałowej jako instytucji działającej zgodnie z prawem, przyjętymi standardami postępowania, godnej zaufania, uczciwej i rzetelnej, poprzez eliminowanie ryzyka braku zgodności, przeciwdziałanie możliwości wystąpienia utraty reputacji lub wiarygodności Grupy Kapitałowej oraz przeciwdziałanie ryzyku wystąpienia strat finansowych lub sankcji prawnych mogących być rezultatem naruszenia przepisów i norm postępowania.

W ramach Grupy przyjęta została zerowa tolerancja na ryzyko braku zgodności, co oznacza, iż Grupa koncentruje swoje działania na wyeliminowaniu tego ryzyka.

We wszystkich podmiotach Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA funkcjonują spójne zasady zarządzania ryzykiem braku zgodności.

W Banku prowadzona jest identyfikacja i ocena ryzyka braku zgodności. Do identyfikacji ryzyka braku zgodności wykorzystuje się informacje o przypadkach braku zgodności i przyczynach ich wystąpienia, w tym informacje będące wynikiem przeprowadzenia audytu wewnętrznego, kontroli funkcjonalnej oraz kontroli zewnętrznych.

Dokonując oceny określa się charakter i potencjalną skalę strat oraz wskazuje w jaki sposób można ograniczyć lub wyeliminować ryzyko braku zgodności. Ocena przeprowadzana jest w formie warsztatów.

Raportowanie informacji dotyczących ryzyka braku zgodności Banku prowadzone jest w cyklach kwartalnych. Odbiorcami raportów są Zarząd Banku oraz Rada Nadzorcza Banku. Raporty zawierają między innymi informacje na temat:

- przypadków braku zgodności,
- najważniejszych działań dostosowawczych w Banku.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności odnosi się w szczególności do następujących zagadnień:

- zapobiegania angażowaniu Grupy Kapitałowej w działalność niezgodną z prawem,
- zapewnienia ochrony informacji,
- propagowania standardów etycznych i monitorowania ich funkcjonowania,
- zarządzania konfliktami interesów,
- zapobiegania sytuacjom, w których postępowanie pracowników Grupy Kapitałowej w sprawach służbowych sprawiałoby wrażenie interesowności,
- profesjonalnego, rzetelnego i przejrzystego formułowania oferty produktowej oraz przekazów reklamowych i marketingowych,
- niezwłocznego, uczciwego i profesjonalnego rozpatrywania skarg, wniosków i reklamacji klientów.

36.9. Zarządzanie ryzykiem strategicznym

Ryzyko strategiczne jest rozumiane jako ryzyko związane z możliwością wystąpienia negatywnych konsekwencji finansowych spowodowanych błędnymi decyzjami, decyzjami podjętymi na podstawie niewłaściwej oceny lub niepodjęciem właściwych decyzji dotyczących kierunku rozwoju strategicznego Banku.

Celem zarządzania ryzykiem strategicznym jest identyfikacja zagrożeń dotyczących wyznaczania i realizacji celów strategicznych Banku oraz ograniczanie ich negatywnego wpływu na realizację przyjętej strategii biznesowej.

Pomiar poziomu ryzyka strategicznego Banku dokonywany jest poprzez ocenę wpływu wyodrębnionych w działalności i otoczeniu grup czynników, do których należą w szczególności:

- czynniki zewnętrzne,
- czynniki związane ze wzrostem i rozwojem działalności bankowej,
- czynniki związane z zarządzaniem zasobami ludzkimi,
- czynniki związane z działalnością inwestycyjną,
- czynniki związane z kulturą organizacji.

Monitorowanie poziomu ryzyka strategicznego dokonywane jest w Banku w okresach co najmniej rocznych.

Raportowanie ryzyka strategicznego prowadzone jest w Banku w okresach rocznych. Odbiorcami raportów o poziomie ryzyka strategicznego są Zarząd Banku oraz dyrektorzy zarządzający Centrali Banku.

Zarządzanie ryzykiem strategicznym w Banku dotyczy przede wszystkim podejmowania działań w przypadku wystąpienia podwyższonego poziomu ryzyka strategicznego.

36.10. Zarządzanie ryzykiem reputacji

Ryzyko reputacji jest rozumiane jako ryzyko związane z możliwością wystąpienia negatywnych odchyleń od zaplanowanego wyniku finansowego Banku wskutek pogorszenia się wizerunku Banku.

Celem zarządzania ryzykiem reputacji jest ochrona wizerunku Banku oraz ograniczanie prawdopodobieństwa wystąpienia i wysokości straty reputacyjnej.

Wskaźniki ryzyka reputacji są obliczane na podstawie rocznej oceny zidentyfikowanych w danym roku kalendarzowym negatywnych skutków zdarzeń wizerunkowych dla poszczególnych kategorii zdarzeń wizerunkowych. Podstawowymi narzędziami wykorzystywanymi do określania poziomu ryzyka reputacji Banku są:

- katalog kategorii zdarzeń wizerunkowych zawierający wykaz kategorii zdarzeń wizerunkowych wraz z przypisanymi do nich wagami,
- rejestr zdarzeń wizerunkowych zawierający wykaz zaistniałych negatywnych zdarzeń wizerunkowych pogrupowanych według kategorii zdarzeń wizerunkowych.

Monitorowanie zdarzeń wizerunkowych prowadzone jest na bieżąco i obejmuje:

- monitorowanie zewnętrznych i wewnętrznych kanałów komunikacji Banku z otoczeniem pod kątem identyfikacji negatywnych skutków zdarzeń wizerunkowych,
- gromadzenie i analizowanie informacji dotyczących wystąpienia albo możliwości wystąpienia zdarzenia wizerunkowego,
- rejestrowanie danych o zidentyfikowanych negatywnych skutkach zdarzeń wizerunkowych.

Raportowanie ryzyka reputacji jest prowadzone w Banku w okresach rocznych. Odbiorcami informacji o poziomie ryzyka reputacji są komórki Pionu Ryzyka Bankowego.

Zarządzanie ryzykiem reputacji w Grupie Kapitałowej obejmuje w szczególności działania zapobiegawcze służące ograniczaniu występowania lub minimalizowaniu skali i zakresu występowania zdarzeń wizerunkowych oraz dobór efektywnych narzędzi dla działań osłonowych służących eliminowaniu,

łagodzeniu lub minimalizowaniu niekorzystnego wpływu negatywnych skutków zdarzeń wizerunkowych na wizerunek Grupy Kapitałowej.

36.11. Cele i zasady zarządzania adekwatnością kapitałową

36.11.1. Adekwatność kapitałowa

Adekwatność kapitałowa jest stanem, w którym wysokość posiadanej przez Grupę Kapitałową PKO Banku Polskiego SA bazy kapitałowej jest wystarczająca do spełnienia wymagań regulacyjnych w zakresie wymogów kapitałowych (tzw. filar I) oraz kapitału wewnętrznego (tzw. filar II).

Celem zarządzania adekwatnością kapitałową jest utrzymywanie, w sposób ciągły, kapitału na poziomie adekwatnym do skali oraz profilu ryzyka działalności Grupy Kapitałowej.

Proces zarządzania adekwatnością kapitałową Grupy Kapitałowej obejmuje:

- 1) identyfikację i monitorowanie istotnych rodzajów ryzyka,
- 2) szacowanie kapitału wewnętrznego na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka oraz łącznego kapitału wewnętrznego,
- 3) monitorowanie, raportowanie, prognozowanie i limitowanie adekwatności kapitałowej,
- 4) dokonywanie alokacji kapitału wewnętrznego na obszary biznesowe, segmenty klienta oraz spółki Grupy Kapitałowej dla celów analiz rentowności,
- 5) wykorzystywanie narzędzi wpływających na poziom adekwatności kapitałowej (w tym: narzędzi wpływających na poziom funduszy własnych, skalę pomniejszych funduszy własnych oraz wysokość portfela kredytowego).

Głównymi miernikami adekwatności kapitałowej są:

- współczynnik wypłacalności, którego minimalny poziom, zgodnie z ustawą – Prawo bankowe, wynosi 8%,
- relacja funduszy własnych do kapitału wewnętrznego, której dopuszczalny minimalny poziom, zgodnie z ustawą – Prawo bankowe, wynosi 1,0.

Poziom adekwatności kapitałowej Grupy Kapitałowej w I półroczu 2010 roku utrzymywał się na poziomie, istotnie powyżej ustawowych limitów.

W stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku współczynnik wypłacalności Grupy Kapitałowej spadł o 1,68 p.p., co było spowodowane głównie wzrostem całkowitego wymogu kapitałowego Grupy (o ok. 1 180 870 tysięcy złotych).

36.11.2. Fundusze własne

Fundusze własne składają się z funduszy podstawowych, funduszy uzupełniających i kapitału krótkoterminowego.

W pierwszym półroczu 2010 roku fundusze własne Grupy Kapitałowej spadły o 137 123 tysiące złotych, głównie wskutek spadku wartości kapitału krótkoterminowego (o 58 573 tysiące złotych) oraz wartości niepodzielonego wyniku z lat ubiegłych Grupy (o 81 196 tysięcy złotych, przy czym, w niepodzielonym wyniku Grupy Kapitałowej uwzględniony został niepodzielony wynik Banku za rok 2009, po pomniejszeniu o przewidywane obciążenia – (57 152 tysiące złotych).

Informacja o strukturze funduszy własnych Grupy Kapitałowej została zawarta w poniższej tabeli:

FUNDUSZE WŁASNE GRUPY KAPITAŁOWEJ	30.06.2010	31.12.2009
Fundusze podstawowe (Tier 1)	16 160 969	16 254 416
Kapitał zakładowy	1 250 000	1 250 000
Kapitał zapasowy	12 162 177	12 149 682
Kapitał rezerwowy	3 405 087	3 405 087
Fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej	1 070 000	1 070 000
Wynik z lat ubiegłych	167 610	248 806
Niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych i kapitałowych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży	(62 203)	(52 749)
Wartości niematerialne	(1 625 747)	(1 572 577)
w tym wartość firmy jednostek podporządkowanych	(264 933)	(264 933)
Zaangażowania kapitałowe	(142 244)	(142 371)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(68 504)	(108 791)
Udziały niekontrolujące	4 793	7 329
Fundusze uzupełniające (Tier 2)	1 495 949	1 481 052
Zobowiązania podporządkowane zaliczone do funduszy uzupełniających	1 600 700	1 600 700
Niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych i kapitałowych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży (w wysokości 60% wartości przed opodatkowaniem)	37 493	22 723
Zaangażowania kapitałowe	(142 244)	(142 371)
Kapitał krótkoterminowy (Tier 3)	71 303	129 876
RAZEM FUNDUSZE WŁASNE	17 728 221	17 865 344

36.11.3. Wymogi kapitałowe (Filar I)

Grupa Kapitałowa wylicza wymogi kapitałowe zgodnie z Uchwałą nr 76/2010 KNF z dnia 10 marca 2010 roku – (Bazylea II): z tytułu ryzyka kredytowego – metodą standardową, z tytułu ryzyka operacyjnego dla Banku - metodą standardową, a dla spółek Grupy Kapitałowej – metodą wskaźnika podstawowego, z tytułu ryzyka rynkowego – metodami podstawowymi.

Skala działalności handlowej Banku i Grupy Kapitałowej jest znacząca, w związku z czym łączny wymóg kapitałowy składa się z sumy wymogów kapitałowych na:

- 1) ryzyko kredytowe – w tym ryzyko kredytowe instrumentów z księgi bankowej oraz ryzyko kredytowe kontrahenta,
- 2) ryzyko rynkowe – w tym ryzyko walutowe, cen towarów, cen kapitałowych papierów wartościowych, szczególnie cen instrumentów dłużnych oraz ryzyko ogólne stóp procentowych,
- 3) ryzyko operacyjne,
- 4) inne rodzaje wymogów kapitałowych z tytułu:
  - a) ryzyka rozliczenia i dostawy,
  - b) przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań,
  - c) przekroczenia progu koncentracji kapitałowej.

Wzrost wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego był głównie konsekwencją wzrostu w I półroczu 2010 roku portfela kredytowego Grupy (ekspozycje bilansowe i pozabilansowe) o ok. 7%.

Wzrost wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego wynika ze wzrostu zobowiązań z tytułu gwarantowania emisji o ok. 172%.

Poniższa tabela prezentuje narażenie Grupy Kapitałowej z tytułu ryzyka kredytowego oraz poszczególnych typów ryzyka rynkowego.

Wymogi kapitałowe	30.06.2010	31.12.2009
Ryzyko kredytowe	9 457 152	8 487 800
kredytowe (księga bankowa)	9 375 602	8 413 635
kredytowe kontrahenta (księga handlowa)	81 550	74 165
Ryzyko rynkowe	415 128	204 148
cen kapitałowych papierów wartościowych	966	2 390
szczególne cen instrumentów dłużnych	320 748	168 088
ogólne stóp procentowych	93 414	33 670
Ryzyko operacyjne	1 057 922	1 057 384
Łączny wymóg kapitałowy	10 930 202	9 749 332
Współczynnik wypłacalności	12,98%	14,66%

36.11.4. Kapitał wewnętrzny (Filar II)

Grupa Kapitałowa wyznacza kapitał wewnętrzny zgodnie z uchwałą nr 383/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego (Dz. Urz. KNF z 2008 roku Nr 8, poz. 37).

Kapitał wewnętrzny to szacowana kwota kapitału, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Grupy Kapitałowej oraz wpływu zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka.

W I połowie 2010 roku wysokość relacji funduszy własnych do kapitału wewnętrznego Grupy Kapitałowej utrzymywała się na poziomie, powyżej zarówno limitu ustawowego, jak i wewnętrznego Grupy Kapitałowej.

Kapitał wewnętrzny w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA jest obliczany na pokrycie każdego z istotnych rodzajów ryzyka:

- 1) ryzyka kredytowego (w zakresie ryzyka niewypłacalności i ryzyka koncentracji),
- 2) ryzyka walutowego,
- 3) ryzyka stopy procentowej,
- 4) ryzyka płynności,
- 5) ryzyka operacyjnego,
- 6) ryzyka biznesowego (obejmującego ryzyko strategiczne).

Łączny kapitał wewnętrzny każdej spółki Grupy Kapitałowej stanowi sumę wysokości kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia wszystkich istotnych dla danej spółki rodzajów ryzyka.

Łączny kapitał wewnętrzny Grupy Kapitałowej stanowi sumę łącznego kapitału wewnętrznego Banku oraz wszystkich spółek Grupy Kapitałowej.

Przyjmowany do kalkulacji kapitału wewnętrznego współczynnik korelacji pomiędzy poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz poszczególnymi spółkami Grupy Kapitałowej wynosi 1.

Bank cyklicznie monitoruje istotność poszczególnych rodzajów ryzyka odnoszących się do działalności Banku i pozostałych spółek zależnych Grupy Kapitałowej.

Ujawnienia (Filar III)

Zgodnie z § 6 uchwały nr 385/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu (Dz. Urz. KNF z 2008 roku Nr 8, poz. 39), Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA, będąca jednostką dominującą w rozumieniu § 3 tej uchwały, ogłasza w cyklu rocznym informacje dotyczące adekwatności kapitałowej w odrębnym dokumencie, publikowanym nie później niż w terminie 30 dni od dnia zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie.

Raport „Adekwatność kapitałowa i zarządzanie ryzykiem (filar III) Grupy Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA według stanu na 31 grudnia 2009 roku” został opublikowany na stronie internetowej Banku w dniu 23 lipca 2010 roku.

Szczegółowe informacje o zakresie ujawnianych informacji w zakresie adekwatności kapitałowej, sposobie ich weryfikacji oraz publikacji zawierają Zasady polityki informacyjnej PKO Banku Polskiego SA w zakresie adekwatności kapitałowej udostępnione na stronie internetowej Banku (www.pkobp.pl).

37. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

W dniu 6 lipca 2010 roku Zarząd Banku podjął uchwałę o zamiarze przeprowadzenia emisji obligacji podporządkowanych w maksymalnej kwocie do 5 000 000 tysięcy złotych. Środki pozyskane z Emisji zostaną – po uzyskaniu odpowiedniej zgody Komisji Nadzoru Finansowego – przeznaczone na podwyższenie funduszy uzupełniających Banku na podstawie art. 127 ust. 3 pkt. 2 lit. b ustawy Prawo bankowe.

W dniu 21 lipca 2010 roku Pan Mariusz Zarzycki złożył rezygnację z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA z dniem 31 lipca 2010 roku.

W dniu 22 lipca 2010 roku Ukraiński Państwowy Rejestrator we Lwowie zarejestrował podwyższenie kapitału KREDOBANK SA dokonane poprzez XX emisję akcji. W związku z wyżej wymienioną rejestracją udział PKO Banku Polskiego SA w kapitale zakładowym i w głosach na walnym zgromadzeniu KREDOBANK SA zwiększył się z 99,4948% do 99,5655%.

W dniu 23 lipca 2010 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PKO Banku Polskiego SA wznowiło obrady po ogłoszonej przerwie w obradach w dniu 25 czerwca 2010 roku. W trakcie obrad podjęto uchwałę w sprawie podziału zysku PKO Banku Polskiego SA osiągniętego w 2009 roku w sposób następujący:

- 1) dywidenda dla akcjonariuszy w wysokości 2 375 000 tysięcy złotych,
- 2) kapitał zapasowy w wysokości 50 000 tysięcy złotych,
- 3) kapitał rezerwowy w wysokości 7 152 tysięcy złotych.

Podział zysku w sposób określony powyżej nastąpi pod warunkiem, że do dnia 10 grudnia 2010 roku PKO Bank Polski SA ostatecznie: nie przejmie kontroli nad bankiem z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poprzez bezpośrednie lub pośrednie nabycie większościowego pakietu akcji, bądź nie nabędzie uprawnienia do przejęcia kontroli w sposób określony powyżej. W razie nieziszczenia się powyższego warunku, zysk za rok 2009 w wysokości 2 432 152 tysięcy złotych zostanie podzielony w następujący sposób:

- 1) kapitał zapasowy w wysokości 2 425 000 tysięcy złotych,
- 2) kapitał rezerwowy w wysokości 7 152 tysięcy złotych.

W przypadku ziszczenia się bądź nie ziszczenia się powyższego warunku, Zarząd Spółki jest zobowiązany do poinformowania o tym akcjonariuszy poprzez złożenie stosownego oświadczenia opublikowanego w formie raportu bieżącego.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu Banku

17.08.2010	Zbigniew Jagiełło	Prezes Zarządu Banku	..... (podpis)
17.08.2010	Bartosz Drabikowski	Wiceprezes Zarządu Banku	..... (podpis)
17.08.2010	Krzysztof Dresler	Wiceprezes Zarządu Banku	..... (podpis)
17.08.2010	Jarosław Myjak	Wiceprezes Zarządu Banku	..... (podpis)
17.08.2010	Wojciech Papierak	Wiceprezes Zarządu Banku	..... (podpis)
17.08.2010	Jakub Papierski	Wiceprezes Zarządu Banku	..... (podpis)

Podpis osoby, której powierzono
prowadzenie ksiąg rachunkowych

17.08.2010

Danuta Szymańska
Dyrektor Banku

.....
(podpis)